

Program rozvoje obce Kojetín

Jarmila Machálková

Bakalářská práce
2012

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Jarmila MACHÁLKOVÁ**
Osobní číslo: **M090049**
Studijní program: **B 6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**

Téma práce: **Program rozvoje obce Kojetín**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- **Definujte základní teoretické pojmy související s rozvojem měst a obcí.**

II. Praktická část

- **Provedte socioekonomickou analýzu obce Kojetín.**
- **Zpracujte SWOT analýzu obce Kojetín.**
- **Navrhněte možnosti rozvoje obce Kojetín a katalog projektů.**

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- [1] ŘEZÁČ, F. a kol. Kojetín v proměnách času. 1. vyd. Kojetín: Městské kulturní středisko, 2009. ISBN 978-80-254-4254-8.
[2] ŠÍREK, J. Svědkové minulosti na Střední Hané. 1. vyd. Kojetín: Svazek obcí Mikroregionu Střední Haná, 2009. ISBN 978-80-254-4257-9.
[3] WOKOUN, R. a kol. Regionální rozvoj a jeho management v České republice. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2007. 244 s. ISBN 978-80-245-1301-0.
[4] WOKOUN, R. a kol. Úvod do regionálních věd a veřejné správy. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. 455 s. ISBN 978-80-7380-086-4.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Lenka Smékalová
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání bakalářské práce: 2. dubna 2012
Termín odevzdání bakalářské práce: 18. května 2012

Ve Zlíně dne 2. dubna 2012

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevýdělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

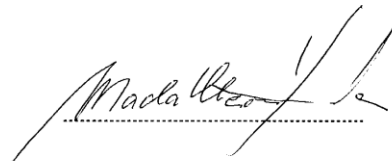
(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohou užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou/diplomovou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 18.5.2012

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídí k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Tato Bakalářská práce se zabývá tématem vzniku dokumentu rozvoje regionu. Tímto dokumentem je „Program rozvoje obce“. Dále se zabývá provázaností Regionální politiky s vývojem naší společnosti a popisem teoretických pojmů, které přímo souvisí s rozvojem měst a obcí. Socioekonomickou analýzou předává informace o vybrané obci „Kojetín“, které jsou dále podkladem pro SWOT analýzu. Snaží se nastínit další možnosti rozvoje této obce, společně s nabídkou nových projektů.

Klíčová slova:

Regionální politika, region, rozvoj, trvale udržitelný rozvoj.

Socioekonomická analýza obce, finanční analýza, možnosti rozvoje

ABSTRACT

This thesis deals with the topic of the document of the region's development. This document is called „Development programme of Municipality“. Furthermore, it clarifies the interconnection between the regional policy and the development of our society as well as a description of the theoretical concepts that are directly related to the development of towns and villages. Socio-economic analysis conveys information about the selected village „Kojetín“ which is also the basis for the SWOT analysis. It seeks to outline further possibilities for development of this community, together with new projects.

Keywords:

Regional politic, region, development, sustainable development.

Socio-economic analysis of the municipality, financial analysis, development opportunities.

Touto cestou bych chtěla poděkovat své vedoucí bakalářské práce, Ing. Lence Smékalové, za její kvalitní a odbornou pomoc, kterou mi poskytla. Díky této pomoci, jsem mohla lépe pracovat na své bakalářské práci.

Dále bych ráda poděkovala kolektivu pedagogů na UTB Zlín, kteří se nám věnovali a předali nám mnoho potřebných informací, jež jsem využila při zpracování tohoto tématu.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 REGIONÁLNÍ POLITIKA	12
1.1 VZNIK REGIONÁLNÍ POLITIKY	12
1.2 TEORIE REGIONU A JEHO STRUKTURA	14
1.2.1 Urbanizace, osídlování	16
1.3 TRVALE UDRŽITELNÝ ROZVOJ	17
1.4 PROGRAMOVÉ ZABEZPEČENÍ - OPERAČNÍ PROGRAMY	20
2 PROGRAM ROZVOJE REGIONU	21
2.1 TEORIE ZPRACOVÁNÍ DOKUMENTU	22
2.2 OSNOVA PROGRAMU ROZVOJE.....	24
2.3 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA.....	25
2.4 SWOT ANALÝZA.....	29
II PRAKTICKÁ ČÁST	32
3 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA	33
3.1 REGION KOJETÍN	33
3.1.1 Zeměpisné zařazení obce a administrativní struktura	34
3.2 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA OBCE KOJETÍN.....	35
3.2.1 Ekonomika, podnikání, průmysl	35
3.2.2 Lidské zdroje	36
3.2.3 Infrastruktura	37
3.2.4 Životní prostředí	40
3.2.5 Cestovní ruch	40
3.2.6 Kultura.....	41
3.3 FINANČNÍ ANALÝZA	42
4 SWOT ANALÝZA	46
5 MOŽNOSTI ROZVOJE	48
6 KATALOG PROJEKTŮ	52
ZÁVĚR	55
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	57
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	59
SEZNAM OBRÁZKŮ	60
SEZNAM TABULEK	61
SEZNAM PŘÍLOH	62

ÚVOD

Ve své Bakalářské práci „Program rozvoje obce Kojetín“ se zaměřuji na popis důležitých stránek rozvoje tohoto území. Obec Kojetín je mi známá již od raných let spojených se školní docházkou. Celková znalost socioekonomických vztahů mi pomohla při zpracování zvolených analýz a pochopení návazností jednotlivých informací.

První část práce zaměřuji na popis vlivu regionální politiky v širším měřítku, kdy malé území je součástí celku a jeho struktura a funkce navazuje na přístupy k regionální politice. Zároveň můžeme sledovat napojení malého regionu na snahu odbourávání regionálních disparit v celé České republice, jejímž cílem je trvale udržitelný rozvoj celého území.

Důležitý je zde i popis regionu samotného. Vysvětluji pojem struktury, urbanizace v návaznosti na teorii osídlování. Pro rozvoj vybraného území, dále využíváme operační programy, které představují možnosti realizace vybraných projektů spadajících do strategických cílů ČR a jsou specifikované v Národním strategickém referenčním rámci.

V druhé kapitole teoretické části, se již zaměřuji na popis programu rozvoje obce, jako dokumentu. Tento dokument nastiňuje směr vývoje osídlení, rozšiřování podnikání, ukazuje možnosti prostorového rozvoje v socioekonomickém zaměření. Dále popisují jeho strukturu, náležitosti, včetně popisu náležitostí socioekonomické analýzy a SWOT analýzy, jež jsou nedílnou součástí dokumentu Programu rozvoje.

Praktická část mé práce představuje zpracovaná data soustředěná v socioekonomické analýze, obsahující směr ekonomického zaměření, lidských zdrojů, infrastrukturu, životního prostředí, cestovního ruchu a kulturu. SWOT analýza promítá souhrn dat v podobě silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb, jež v obci Kojetín mohou bránit v rozvoji.

Další náležitostí při zjišťování aktuálního stavu financí, je zpracování finanční analýzy obce. Tyto data by měly zahrnovat příjmy a výdaje za poslední roky, a to z důvodu posouzení průběžného stavu hospodaření obce, kterým se chci také zabývat.

Závěrem mé práce se zaměřuji na návrhy možností rozvoje tohoto regionu, které spadají do oblasti cestovního ruchu, venkovské turistiky a celkového rozvoje města s pozastavením u nutnosti získání nových investorů a posílení jiných ekonomických aktivit.

Návrhy nových projektů jsou obsahem katalogu projektů, který vytváří náhled na nové možnosti rozvoje obce Kojetín. Celkový výběr projektů koresponduje s nutností rozvoje. Projekty se opírají o informace získané analýzami, které ve své práci použiji.

Všechna data ve svém souhrnu ukazují směr vývoje obce, nejen za poslední roky, ale její celkový vývoj od počátků až do současnosti.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 REGIONÁLNÍ POLITIKA

Regionální politika, jako taková vychází z regionální vědy, jež lze také nazvat regionalistikou. Tento obor studuje jevy, procesy a vztahy v určitém prostoru. Určení prostorového hlediska je základem pro stanovení charakteristiky osídlení, uspořádání společnosti či struktury osídlení v daném území. Můžeme tedy říci, že regionální vědy studují konkrétní vymezené území, které nazýváme „region“ (Wokoun, 2008).

Návrh na zpracování Programu rozvoje regionu je podáván na podnět Regionální samosprávy. Struktura programu rozvoje se opírá o příslušnou českou legislativu a zároveň o přístupy k regionální politice (Wokoun, 2008). Z tohoto hlediska je přiblížení si podstaty a cílů regionální politiky stěžejní. Její nedílnou součástí jsou motivy vzniku a funkčnost nástrojů, kterými docílíme možného postupného rozvoje obcí, měst i regionů. Veškeré motivy vzniku regionální politiky mají souvztažnost s vývojem naší společnosti.

1.1 Vznik regionální politiky

Hlavním důvodem vzniku regionální politiky je různorodost regionů. Příčinou je postupný nárůst meziregionálních rozdílů a problémových území. Rozdíly mezi regiony, nalézáme po celém světě. Regiony s vysokou životní úrovní oproti regionům s ekonomickými a sociálními problémy (Wokoun, 2008). Vzniklé disparity přinášejí nutnost řešení odbourávání těchto rozdílů, či jejich minimalizování. Z těchto důvodů není v České republice podceňována funkce kohezní politiky, jež je založená na motivech sociální soudržnosti.

V oblasti regionální politiky v ČR je působení veřejné správy definováno zákonem. Ministerstvo pro místní rozvoj v rámci regionální politiky provádí koordinační a kontrolní funkci. Jeho úkolem je zpracovávat strategii a být hlavním aktérem při mezinárodní a evropské spolupráci. Dle zákona je hlavním úkolem krajů analyzovat, hodnotit a podporovat rozvoj územního obvodu. V působnosti kraje je zakotvena snaha o snižování vnitroregionálních rozdílů a schvalování Programu rozvoje územního obvodu krajů. Zákon také zmiňuje podporu rozvoje podnikatelských aktivit i pro obce, které mohou s tímto cílem sdružovat finanční prostředky. Tyto prostředky pak mají dále sloužit pro společně koordinovaný rozvoj (Hájek a Novosák, 2010). Plán rozvoje obce či města, se zaměřuje na daný územní prostor. Zkvalitňování životní úrovně i malých částí, se může úročit v celém regionu.

Jedním z hlavních cílů regionální politiky je tedy pomoc problémovým regionům. Pro uskutečňování jeho realizace, vedou regionální politiku čtyři základní motivy. Těmito motivy jsou především ekonomické hledisko, ekologické hledisko, hledisko zaměřené na ochranu životního prostředí, sociální hledisko a politické faktory, které jsou ovlivňovány politickým vývojem státu. V rámci ekonomie je nutno řešit aspekt plného využití všech výrobních faktorů, které se vztahují k pracovní síle v daném regionu. K řešení velké míry nezaměstnanosti v problémových regionech je důležitá strategie motivace pohybu práce za pracovníky, která nahrazuje dřívější snahu docílení migrace pracovních sil za prací. Hlavním důvodem pro tuto strategii je vliv nedostatečného využití pracovních sil na snížení hrubého domácího produktu. Nízká úroveň rozvoje v určitých regionech má přímý vliv na jejich ekonomický růst. Z těchto důvodů je nutné udržovat vztahy mezi regionální nerovnováhou a inflací (Wokoun, 2008).

U ekologického hlediska je důležitým faktorem udržování životního prostředí. Velkým problémem jsou zalidněné oblasti, které se vyznačují znečišťováním ovzduší a vod. Zastaralé regiony nejsou natolik finančně zaopatřeny, aby mohli vynakládat peněžní prostředky na ekologii. Z těchto důvodů je vynakládána velká snaha o zkvalitňování životního prostředí, nejen v prosperujících oblastech (Wokoun, 2008). Dokument „Regiony 2020“ se zabývá klimatickou změnou a uvádí ji jako třetí výzvu budoucnosti regionů EU. Předpoklad dopadu srážkových a teplotních změn je u regionů jižní a východní Evropy. Dokument poukazuje na lepší schopnosti ekonomicky vyspělých zemí přijímat adaptační opatření pro zmírňování škod způsobených možnou klimatickou změnou (Hájek a Novosák, 2010). Nejen tedy zkvalitňování a udržování životního prostředí je zásadním. Budoucí klimatické změny mohou znesnadnit udržování ekologické rovnováhy v problémových regionech, které již nyní nejsou přizpůsobeny k ochraně ekologie a dodržování ohledů na životní prostředí.

Sociální motivy mají základní tři argumenty pro plánování a vývoj regionální politiky. Pro udržování sociální rovnováhy je důležitá snaha o plnou zaměstnanost, regionální přerozdělování příjmů a snaha o dosažení obecného blaha. Při plánování je nutno zohledňovat kulturní či jazykové aspekty, které přináší rozdílnost regionů (Wokoun, 2008). Proti chudobě a sociálnímu vyloučení je nutné také mobilizovat široký okruh aktérů. V ČR nalezneme dva základní dokumenty, které se zabývají naplňováním politiky sociálního začleňování. Těmito dokumenty jsou „Společné memorandum o sociálním začleňování“ z roku 2003 a druhým dokumentem je „Národní akční plán sociálního začleňování 2004-2006“. Díky

těmto dokumentům zjistíme nejvýznamnější problémy a priority, ale nezískáme přesný návod, jak postupovat. Propracovaný systém opatření k zajišťování zaměstnanosti, sociální ochrany, bydlení, školství, zdravotnictví, bezpečnosti, nebo například infrastruktury, nám může pomoci k docílení těchto priorit a odstranění hlavních problémů (Wokoun, 2007). Všechny tyto motivy nás vedou k nutnosti řešení problémů na daném území. Opatřením je kvalitní zpracování strategie rozvoje, prostřednictvím Programu rozvoje vybraného regionu.

Pro svou funkčnost regionální politika dále využívá nástroje, které jí k tomu mohou pomoci. Hlavními jsou makroekonomické (makroekonomické nástroje jsou omezeny národohospodářskými cíli. Stěžejní je udržování úrovně inflace a vyrovnanost platební bilance. Mají souvztažnost se státním rozpočtem a přerozdělováním zdrojů) a mikroekonomické nástroje (mikroekonomické nástroje se naopak snaží ovlivnit přímo daný ekonomický subjekt a nasměrovat ho do potřebné lokalizace. Jejich charakter je čistě finanční, jde o poskytování finančních zdrojů ze státního, regionálního, nebo místního rozpočtu). Využívají se však i nástroje institucionální. Institucionálním nástrojem podpory regionálního rozvoje je zřizování regionálních rozvojových agentur, zaměřených na zabezpečení tvorby regionálních programů a plánů, vzdělávání a školení, nebo poskytování vybraných služeb v oblasti prezentování regionu a obcí. Služby regionálních rozvojových agentur, jsou zaměřeny na pomoc podnikatelským subjektům i orgánům veřejné správy. Tyto regionální rozvojové agentury vykonávají svou funkci v řadě států EU (Wokoun, 2008). Pro využívání nástrojů regionální politiky, jsou také nutné finanční rozborů jednotlivých území. Z těchto důvodů jsou tvořeny finanční analýzy regionů, díky nimž zaznamenáme míru hospodaření v území.

1.2 Teorie regionu a jeho struktura

Pro regionální politiku je pojem region jeden ze čtyř základních pojmů. Společně se strategií, regionálním rozvojem a hospodářskou sociální soudržností. Územní vymezení celého státu České republiky je označováno jako NUTS I. Vymezení krajů, označujeme, jako NUTS III. Tento systém krajů a regionů soudržnosti tvoří regionální samosprávu v ČR. Podle zásad regionální politiky byly vymezeny základní typy podporovaných regionů. Strukturálně postižené, které mají vysokou míru nezaměstnanosti a kde se projevil úpadek tradičních hospodářských odvětví. V hospodářsky slabých regionech je nedostatečně vyvinuta hospodářská základna. Vysoká nezaměstnanost, malé příjmy, mnoho uchazečů na jedno pracovní místo, opět útlum primárních odvětví (Hájek a Novosák, 2010). K regio-

nům se soustředěnou podporou státu také patří venkovské regiony, které zaplňují podstatnou část našeho území. Vymezení pojmu venkova souvisí s charakterem osídlení. V České republice je velký výskyt malých měst a obcí, jež mají hospodářské, obslužné, správní i kulturní funkce. Jejich vymezené hranice jsou 2000 obyvatel. Podle Evropské unie je vymezení venkova možné metodou OECD, kde je základním kritériem hustota obyvatel podle krajů (MMR, 2006). Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj poskytuje hospodářské přehledy, kterými získáme přímé informace o stavu venkova. Na podpoře rozvoje venkova se mohou podílet operační programy (OP), které jsou financovány z Evropského fondu regionálního rozvoje. Tyto programy se převážně zaměřují na posílení spojení venkova s městy, zlepšování infrastruktury pro dostupnost, rozšiřování telekomunikačních sítí, nebo na rozvoj vybavenosti (MMR, 2006). Díky posílení sítě infrastruktur, zkvalitníme podmínky pro rozvoj i možný ekonomický růst.

Struktura regionů je jednou ze základních charakteristik regionů. Celkově rozdělujeme regiony na dva základní typy, a to homogenní a nehomogenní. Homogenní region se vyznačuje celoplošnou stejnorodostí. U těchto geografických částí hledáme shody, při jejich určování mají význam typy vazeb a složky krajinné sféry. Takto můžeme označit takzvané homogenity na mapách. Takovéto regiony nalezneme častěji ve fyzické geografii než v socioekonomické. Nehomogenní regiony jsou již stanovené, jako vztahově jednotné ve své vnitřní struktuře, nebo organizaci. Nazýváme je také, jako heterogenní, nodální, spádové, uzlové, nebo funkční (Wokoun, 2008). Ve struktuře regionů rozeznáváme další rozdělení, které se týká řádu a hierarchie regionů. Podle velikosti to jsou mikroregiony, mezoregiony a makroregiony. Díky tomuto rozlišení, lze určovat vztahy mezi regiony vyššího, nižšího řádu, nejnižšího řádu a střediska pomocná. Je tedy možné označit vztah městozázemí s předpokladem největšího množství středisek nejnižšího řádu a nekvalitnějších služeb u středisek nejvyššího řádu (Wokoun, 2008). Střediska vyššího řádu – města, nižšího řádu – obce. V České republice jsou regiony postaveny při povodích velkých řek. Geograficky určujeme dva velké a jeden menší přirozený makroregion. Čechy, Morava a Slezsko. Tyto tři celky jsou geografickým základem ČR. Stát České republiky je **makroregionem** vyššího stupně, kdežto Čechy a Morava jsou již makroregionem stupně nižšího.

Nižším celkem, pod makroregionem je ve struktuře ČR regionální metropole, jež má základní kritérium pro vymezení, a to množství obyvatel. Podmínkou pro regionální metropoli je alespoň jeden milión obsluhovaných obyvatel. V České republice je hlavní metropolí

město Praha. Územní jednotky, jež nazýváme **mezoregiony**, mají vázanou integritu na prostorové vztahy obyvatelstva. Jsou velmi významnými koncentračními prostory socioekonomických aktivit, ale obyvatelé často migrují za prací do vyšších územních či okolních celků. V ČR mezoregiony zabírají až 60% celkové plochy. Tyto územní celky jsou povětšinou nižším celkem, spadajícím pod regionální metropole a hlavní město Prahu. **Mikroregiony** jsou územní celky, vyskytující se s největší integritou. Struktura mikroregionů má vždy nodální, uzlovou formu. Jsou relativně uzavřené, jak v mezích pracovních příležitostí, tak v mezích poskytovaných služeb (Wokoun, 2008).

1.2.1 Urbanizace, osídlování

Urbanizace má přímou spojitost se strukturou osídlování. Je to označování vývoje území, kde lze charakterizovat civilizační, ekonomické, sociální a kulturní změny, jež byly v průběhu rozvoje vytvořeny. Budoucí směr vývoje společnosti na daném území lze také vyvodit z předcházejícího vývoje urbanizace. Tento proces modifikuje i mění lokální, regionální i celkovou strukturu společnosti. Je na ní vázána nejen sociální sféra, ale i politická orientace. V současnosti hovoříme o urbanizaci, jako o komplexním společenském procesu, jehož součástí jsou celospolečenské změny (Wokoun, 2008). U vytváření programu rozvoje regionu je nutno přihlížet na tento vývoj. Navrhované změny, které jsou v dokumentu předkládány pro budoucí rozvoj, se snahou o trvale udržitelný rozvoj, musí být realizovatelné. Úzký vztah spojený se strukturou osídlení regionu, pro který je dokument zpracováván, propojuje předchozí společenské procesy s budoucím navrhovaným rozvojem.

Sídelní struktura v ČR charakterizuje hustotu osídlených území, vymezuje krajní rozdíly v hustotě propojených sítí osídlených míst a ukazuje přímé rozdíly mezi venkovem a městem. Ve struktuře osídlení nalezneme disparity v množství obyvatel, ve všech demografických ukazatelích. Společně u ukazatelů ekonomických, sociálních a kulturních zaznamenáváme ovlivnění úrovně a formy bydlení v různých oblastech (Wokoun, 2008).

Časové měřítko, jež ovlivňuje tyto změny, úrovně a formy bydlení naznačuje nutnost strategií a zpřístupňování se k trendům vývoje nejen při formulování konkrétních opatření, ale i v legislativní oblasti a v systému financování. Strategie jsou také vyžadovány díky špatnému demografickému vývoji. Skutečnost zvyšujícího se počtu dětí v rodinách s menšími příjmy a naopak nárůst neúplných rodin, nám poukazuje na nutnost včasné reakce v oblasti dalšího rozvoje dopravních a ostatních infrastruktur, nutnosti zkvalitňování oblasti vzdělá-

vání i zdravého životního stylu obyvatel. V České republice, která je charakteristická rozdrobenou sídelní strukturou a vysokým počtem obcí, existuje široká síť zařízení v oblasti sociální péče, jež jsou provozované státem, obcemi či neziskovými organizacemi (MMR, 2006). Toto propojení růstu osídlování na daném území státu, jež má spojitost se systémem poskytování služeb je zásadním. Pro rozvoj regionu je nutností vytvořit takové podmínky pro životní úroveň obyvatelů daného území, aby se nedospělo k migraci obyvatel do jiných regionů.

1.3 Trvale udržitelný rozvoj

Mnohorozměrná základna trvale udržitelného rozvoje (TUR), vytváří možnost pro hodnocení skupiny faktorů, které jsou nutností pro jeho realizaci. Množina postupů pro udržitelnost je podmínkou pro vývoj lidského společenství, které si zachovává a rozvíjí základní hodnoty. Na obecní úrovni je princip TUR přijatelný a srozumitelný, pokud není představován v rovině strategie. Nároky, jež představuje, mohou přinášet problémy u obsahu či specifikace. Z těchto důvodů je důležité přesně stanovovat a specifikovat hodnocení a zdůvodňování budoucích potřeb, které jsou pro TUR jednoznačné. Pro definování TUR se vztahem k vývoji územních celků, stále probíhají mnohé diskuze. Zpráva Světové komise pro životní prostředí a rozvoj, které má název „*Naše společná budoucnost*“, definuje TUR: „*Jde o rozvoj, který uspokojuje potřeby současnosti bez podstatného omezování možností budoucích generací uspokojovat své vlastní potřeby. Představuje proces změn, v němž využívání zdrojů, alokace investic, orientace technického pokroku a institucionální vývoj jsou v harmonii a zvyšují současný i budoucí potenciál uspokojování lidských potřeb a inspirací. V nejširším chápání je strategie TUR zaměřena na dosahování harmonie mezi lidmi navzájem a mezi lidstvem a přírodou*“ (Wokoun, 2008, s. 218).

Dle další teorie a definice Mezinárodní unie pro ochranu přírody a přírodních zdrojů (IUCN – International Union for the Conservation of Nature and Natural Resources), takzvaný ekorozvoj odpovídá požadavkům TUR. Snahou je udržování fyzikálních, biologických a kulturních zdrojů, jež poskytují dané výhody pro rozvoj. Podle IUCN je TUR spojený s kapacitou únosnosti „*hranice únosnosti odpovídá maximální populaci, využívající bez časového omezení daný habitat, aniž by docházelo k ubývání produktivity ekosystémů, na nichž je tato populace závislá*“. Naopak Mezinárodní rada pro iniciativy zaměřené na místní prostředí (ICLEI – The International Council for Local Environment Initiatives), se

zabývá místní Agendou 21. Dle ní se mají udržitelná sídla pro uskutečňování TUR omezovat podmínkou nepřecherpání více zdrojů, než je možné dlouhodobě obnovovat. (Wokoun, 2008, s. 219). Množství faktorů ovlivňujících rozhodování pro rozvoj nejsou vždy snadné ve své definovatelnosti. Z větší části se definují v kvantitativní úrovni. Využití indikátorů environmentální zátěže, finančních a ekonomických charakteristik nestačí. Jejich nedílnou součástí jsou normativně etická kritéria, jež zahrnují psychologická, kvalifikační a organizační hlediska se zaměřením na ekologii, sociálně ekonomickou podporu i materiální a vnější vztahy. Tyto náležitosti obsahují informace o výdajích a hodnotách základních fondů, údaje o podílu obyvatel na veřejné sociální podpoře, informace o míře hrubého domácího produktu i například hlavní informace o změnách v indexu ekologické diversity. Indexy, jako takové, nám pomáhají ukazovat referenční hodnoty, ale nejsou přesným měřítkem pro stanovení přesnosti sounáležitosti s principem TUR. Princip TUR ve své sounáležitosti se také vyznačuje podmíněností „nyní a zde“, kdy se kritéria TUR, společně s rozvojovými záměry stále vyvíjejí v rámci daného území (Wokoun, 2008).

Strategie rozvoje ČR pro období 2007-2013 vychází z rozvojových modelů z oblasti regionální politiky. Jejím cílem není pouze posilování konkurenceschopnosti, ale je zaměřena také na stimulaci rozvojového potenciálu, odstraňování bariér, podporu progresivních a inovačních postupů, posilování sociální soudržnosti, a to vše s respektováním zásad udržitelného rozvoje. Strategie se snaží o aplikaci inovací, posílit sociální a ekonomickou strukturu v regionálním, národním i nadnárodním měřítku. Zásady, které je nutno dodržovat, ke kterým bylo přihlíženo při sestavování strategie, pomáhají posilovat hospodářskou a politickou integraci. Zásady napomáhají rozvoji politiky soudržnosti, jež je založena na zásadách Politiky soudržnosti pro podporu růstu a zaměstnanosti, na Strategii udržitelného rozvoje a Strategii hospodářského růstu. Úvahy, které napomáhaly při sestavování strategie, můžeme charakterizovat, jako hodnotová východiska. Zahrnují udržitelný rozvoj ve všech dimenzích, ekonomickou soudržnost mezi členskými zeměmi i mezi regiony s dlouhodobým strategickým cílem politiky soudržnosti. Také se zaměřují na územní soudržnost se snahou o komplexní přístup k rozvoji území a konkurenceschopnosti. Výsledkem je snaha o sociální soudržnost a posílení vyváženého harmonického rozvoje regionů s respektem k principům TUR (Wokoun, 2007). Můžeme tedy mluvit o rozpracovávání globálního cíle hospodářské a sociální soudržnosti, prostřednictvím Národního rozvojového plánu (NRP), kdy Strategické obecné zásady Společenství pro soudržnost říkají, že „Evropa musí obnovit základ své konkurenceschopnosti, zvýšit svůj růstový potenciál a svoji

produktivitu a posílit sociální soudržnost, a přitom klást hlavní důraz na znalosti, inovaci a optimalizaci lidského kapitálu“ (Wokoun, 2007, s. 136).

Podle Ministerstva pro místní rozvoj je vize České republiky být v roce 2013 „*aktivní, ekonomicky výkonnou a konkurenceschopnou zemí s kvalitním životním prostředím, která v souladu s principy udržitelného rozvoje dosahuje ve všech základních kritériích (úroveň znalostní ekonomiky, HDP na obyvatele, zaměstnanost, sociální zabezpečení apod.) standardů Evropské unie a zabezpečuje zvyšování kvality života svých obyvatel“ (MMR, 2006, s. 72). Pro TUR je nutností snížit regionální disparity a zvýšit počet regionů soudržnosti, které svým ekonomickým růstem dosáhnou průměru EU. Mikroregiony by měly mít zajištěny alespoň základní rozvojový potenciál ve své infrastruktuře a v životních podmínkách pro své obyvatele. Regionální strategie se snaží ve svých regionech aktivovat všechny vnitřní využitelné zdroje a využívá také solidární zdroje od společenství. Společně s vizí je propojen globální cíl pro vyvážený, harmonický a udržitelný rozvoj, který má tři základní strategické cíle, a to rozvojově zaměřený, disparitně zaměřený a instrumentální cíl. Rozvojově zaměřený cíl, se snaží docílit srovnatelného postavení České republiky na poli vyspělých regionů EU. Při jeho realizaci jsou základem finanční zdroje politiky soudržnosti. Snahou je zapojení všech krajů ČR, pro dosažení ekonomické, sociální a kulturní úrovně ve vztahu k EU. Základním měřítkem je výše HDP na 1 obyvatele. Zahrnuje podporu podnikání, investic a exportu. Disparitně zaměřený cíl je stanoven pro snížení nežádoucích regionálních rozdílů a zaměřuje se na aktuální problémy regionálního rozvoje. Adresátem navrhovaných opatření jsou regiony se soustředěnou podporou státu. Snaží se o zvýšení ekonomické výkonnosti postiženého území. Rozvoj trhu práce, odstraňování nezaměstnanosti a posiluje hospodářskou diverzifikaci venkovských oblastí a periferních regionů mimo rozvojové osy. Instrumentálně zaměřený cíl zahrnuje institucionální a finanční zabezpečení strategie. Podmínkou pro jeho naplnění je nutnost efektivně fungující veřejné správy. Nutnost zvládnutí administrativy, přípravy projektů souvisí se splněním principů kofinancování a adicionality (princip doplňkovosti), dodržení pravidel veřejné podpory, aktualizování a tvorbou regionálních strategií (MMR, 2006). Každé území, které se snaží rozvíjet, napomáhá zkvalitnění životních podmínek celku. Rovněž region Kojetín je součástí strategického rozvoje ČR, proto je důležité i zde vytvářet pevnou základnu pro TUR prostřednictvím nových možností rozvoje.*

1.4 Programové zabezpečení - Operační programy

Strategie regionálního rozvoje je strukturovaná podle dílčích priorit. Pro roky 2007-2013 jsou implementovány převážně cíle, zařazené v operačních programech, které jsou specifikované v NRP a Národním strategickém referenčním rámci (NSRR). Je několik druhů operačních programů, které absorbují jednotlivé aktivity ve věcně příslušných resortech a krajích. Každá aktivita je jednoznačně přiřazena ke konkrétnímu OP (MMR, 2006).

Základní rozdělení operačních programů je v první řadě do **regionálních operačních programů** (ROP), které díky decentralizaci mohou být zpracovávány přímo kraji, nebo kraji sdružených do regionů soudržnosti a které mají za toto zpracování odpovědnost. ROPy specifikují individuální projekty s místním významem. Z důvodu financování OP ze strukturálních fondů EU je nutná spolupráce mezi kraji s dostatečnou možností administrativy. Je nutné opírat se dále o zákon, a to zákon č. 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje (MMR, 2006). U ROPů řadíme ROP NUTS II Jihovýchod, Jihozápad, Moravoslezsko, Severovýchod, Severozápad, Střední Čechy a Střední Moravu.

Pro cíl Konvergence zaznamenáváme **tematické operační programy**, kterými jsou OP Podnikání a inovace, OP Doprava, OP Životní prostředí, OP Lidské zdroje a zaměstnanost, OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, OP Výzkum a vývoj pro inovace, Integrovaný OP a OP Technická pomoc. Cíl Konvergence je zaměřen na hospodářský a sociální rozvoj.

Dalšími OP jsou **operační programy Evropské územní spolupráce**, zahrnující periferní a příhraniční regiony, jsou to OP Mezinárodní spolupráce, OP Nadnárodní spolupráce, OP Přeshraniční spolupráce ČR – Bavorsko, Polsko, Rakousko, Sasko a Slovensko. Cílem těchto programů je spolupráce se sousedními zahraničními regiony. Důležitým krokem je snaha o odstranění bariér a posílení regionálních vztahů v hospodářské, sociální a kulturní oblasti. Veškerá kladná spolupráce může posílit trh práce (MMR, 2006).

Pro město **Prahu** máme dva druhy OP. OP Praha Konkurenceschopnost, kde řadíme investice pro dopravní infrastrukturu a dostupnost, dále inovace, informační a komunikační technologie, podnikání a životní prostředí. OP Praha Adaptabilita, se zaměřuje na vzdělávání, sociální inkluzi, zaměstnanost a lidské zdroje.

2 PROGRAM ROZVOJE REGIONU

Program rozvoje obcí, měst a regionů má za cíl analyzovat území, na které je zaměřen. Díky němu, můžeme stanovit rozvojové předpoklady, určit možné problémy regionu. Dále dle vypracované strategie regionálního a municipálního rozvoje lze vytvářet další projekty a navrhnout náměty pro další hospodářský a sociální rozvoj. Program má nastiňovat směr vývoje osídlení, rozšiřování podnikání, ukazovat možnosti prostorového rozvoje socioekonomického zaměření. Důležitou stránkou programu rozvoje je sestavení priorit a časového harmonogramu. Obsah první části dokumentu je sestaven ze socioekonomické analýzy, analýzy předchozích zkušeností a realizovaných programů, SWOT analýzy a z hodnocení mikroregionů a rozvojových center. Ve druhé části již nalezneme rozvojové předpoklady, rozvojové problémy a strategii rozvoje (Wokoun, 2008).

Při sestavování dokumentu vycházíme ze zákona o obcích č. 128/2000 Sb. a dále se opíráme o zákon o podpoře regionálního rozvoje č. 248/2000 Sb. Dokument se tímto stává obecně závazným předpisem, kdy je v úrovni krajů nutné vyhotovit program rozvoje, který má střednědobý až dlouhodobý charakter. Je s ním zaštitěna koordinace veřejných a soukromých aktivit v regionu. V Evropské unii se tyto programy využívají jako podklad pro vymezení problémů v daném území, dle nich je možné se operativně rozhodovat, tvořit další dílčí strategické materiály, jež napomáhají zabezpečit rozvoj území. Svým obsahem definuje společné zájmy v regionu u veřejného i soukromého sektoru. Ve veřejném sektoru je možno koordinovat veřejné investice vzhledem k záměrům a potřebám rozvoje. V soukromém sektoru může posílit vědomí sounáležitosti a odpovědnosti u místních obyvatel a podnikatelů (Wokoun, 2008). Regionální politika se snaží prostřednictvím programování přeměrovat projektově orientovaný přístup k rozvoji na přístup založený programově. Tímto chce docílit při realizaci potřebné tematické hloubky a současně se snaží o zachování flexibility v rámci soudržnosti projektů. Celkový postup je realizován víceletým rozpočtovým plánováním prostřednictvím koordinovaných finančních nástrojů, které umí reagovat na změny a problémy v ekonomické a sociální realitě. Princip programování obsahuje koncepční a časovou dimenzi, jež prezentují programové dokumenty, založené na dlouhodobosti (Hájek a Novosák, 2010). Střednědobý plán vymezuje časový úsek rozvoje, jež by měl být schopen vyjádřit potřebné kroky pro zkvalitnění podmínek životní úrovně obyvatel území.

2.1 Teorie zpracování dokumentu

Programu rozvoje regionu se stává díky své návaznosti na vyšší dokumenty, právoplatným dokumentem. Jak zde již bylo zmíněno, dodržovat zákonná měřítka při sestavování programu rozvoje, je nezbytné. Z tohoto důvodu, je nutností znalosti základní metodiky pro jeho vytvoření, jako základního municipálního koncepčního dokumentu. Před sestavením dokumentu, musí být zodpovězeny základní otázky. Musí být rozhodnuto, kdo bude tento program zpracovávat, jaký bude vybrán způsob zpracování. Nedílnou součástí je veřejnost, kde je nutné stanovit, jak a kdy bude veřejnost zapojena, v které části procesu. Starosta obce musí znát svou roli nejen při přípravě, ale i v procesu zpracování programu územního obvodu obce. Je nutno přichystat schéma, jakožto rekapitulace metodického úvodu ke zpracování programu a rámcového časového harmonogramu (Portál na podporu rozvoje obcí ČR, 2012).

Při řešení otázky, kdo bude program zpracovávat, musíme znát možnosti obecních finančních prostředků. Přihlíží se na celkové zpracování, odborný rozsah i na kvalitu dokumentu. Obec může zvolit z více variant, které jsou jí nabízeny. Pokud si vybere možnost zpracování specializovanou externí firmou, či institucí, musí počítat s mnohými zápory, jež s tím přicházejí. Hlavním negativem je neznalost místních podmínek, neznalost mentality obyvatel, což se u externího subjektu musí předpokládat. Tímto způsobem nemusí být dopodrobna ve všech bodech zpracována požadovaná problematika. Lze také říci, že tato varianta obnáší vyšší finanční náklady, než vlastní zpracování. Za klady lze považovat odbornost a zkušenost zpracovatele se znalostí ověřených metodik. Lze ovlivňovat a eliminovat záporny prostřednictvím požadování podrobnosti zpracování. Docílit propracovanosti závěrů a návrhů. Je dobré, dohlížet na zpracování vybraným pracovníkem obecního úřadu, nebo přímo zvoleným členem rady či zastupitelstva. Během zveřejňování je důležité přihlížet k připomínkám veřejnosti a konzultovat dané kroky průběžně s obsahovou stránkou. Pokud si obec jako zpracovatele zvolí pověřeného pracovníka obecního úřadu, člena rady, nebo zastupitelstva, je dobré ho dostatečně motivovat, je důležité zjistit jeho odbornou úroveň a zajistit, aby kvalitně a včas dokument zpracoval. Konzultant pro odbornost a zkušenosti, má také svou důležitost. Opět je nutná znalost metodiky a návaznost na další územní rozvojové dokumenty. Předností, je využití podrobné znalosti daného regionu a již zmíněné mentality obyvatel. Kladem jsou nižší finanční náklady, než u první možnosti (Portál na podporu rozvoje obcí ČR, 2012).

Po zodpovězení základních otázek musí zvolený zpracovatel vytvořit návrhovou část programu rozvoje územního obvodu obce. K návrhové části také patří stanovení rozvojových cílů s časovým horizontem 15-20 let. Považováno za dlouhodobý dokument. Cíle jsou navrhovány na základě výsledků z analýz, zpracovaných vybranými pracovními skupinami. Vhodný způsob nastavení možnosti realizace, je stanovení základního strategického cíle, jež je vyvozen ze základních dat zpracované analýzy. Následné doprovázející dílčí cíle zahrnují ostatní problémové okruhy v daném regionu. Realizovatelnost je základní charakteristikou, proto je důležité provádět průběžnou kontrolu plnění strategického cíle. Při zadávání úkolů pracovní skupině přistupujeme i ke střednědobým cílům, které obsahují programové úkoly s vlastnostmi pozorovatelnosti, měřitelnosti, nebo umožňující hodnocení. K dosažení jejich splnění vykonáváme realizační kroky, nazývané rozvojovými aktivitami. Tyto konkrétní kroky vykazují popis zhodnocení ekonomických a společenských přínosů, dále mohou ukazovat míru dosavadních vynaložených nákladů. Rozvojové aktivity garantují plnění cílů a napomáhají k pozitivnímu působení multiplikačního efektu (Portál na podporu rozvoje obcí ČR, 2012).

Jedna ze základních otázek je určení časového vstupu veřejnosti do průběhu zpracování dokumentu. Zapojení této složky, napomáhá budoucí úspěšné realizaci. Souhlas a zapojení do úvah o budoucím rozvoji, umožňuje občanům iniciativu. Vhodnou formou lze zpracovat připomínky obyvatel do všech částí programu rozvoje jejich obce. Ustanovením společného názoru na možný rozvoj můžeme docílit aktivní účasti občanů na přímé realizaci. Program rozvoje obce, který pojal většinový souhlas veřejnosti, má šanci na splnění cílů v daném časovém horizontu (Portál na podporu rozvoje obcí ČR, 2012).

Starosta obce by měl mít nastudovanou problematiku, týkající se rozvoje regionu, společně se znalostí celkového přehledu o zpracovatelích a cenových nabídkách. Osobně dohlíží na zpracovatele, poskytuje konzultace, spojené s dílčím výstupem. Seznamuje obyvatele, členy rady i zastupitele o významu, důvodech i důsledcích programu rozvoje. Radě a zastupitelstvu představuje návrh a postup zpracování, včetně harmonogramu, personální a finanční možnosti obce, včetně organizačního zajištění. Zajišťuje finální projednání v radě a zastupitelstvu, zveřejnění dokumentu a zajištění plnění stanovených cílů (Portál na podporu rozvoje obcí ČR, 2012).

2.2 Osnova programu rozvoje

Program rozvoje obce, města, nebo regionu je rozdělen do základních částí, jež dopodrobna popisují veškeré náležitosti spojené s celkovým rozvojem vybraného regionu. První částí je **úvod**, ve kterém se udává stanovené zadání programu, představuje region v celé své šíři. Obsahuje úplný souhrn všech analyzovaných položek, jež se v regionu nacházejí. Dále se zabýváme **analýzou situace obce**, která obsahuje již vypracované analýzy, územní plány, dokumenty, generely, právní a institucionální základ a sociologický průzkum. Nesmíme zapomenout na vymezení **základních charakteristik obce**, kde vymezujeme její geografickou polohu. Kapitola popisuje obci s veškerými vnějšími vztahy, zahrnuje regionální, mikroregionální a lokální kontext s vnějšími sociálními a ekonomickými vazbami k ostatním subjektům i k veřejné správě. **Rozbor složek a funkčních systémů** obce nám přibližuje demografickou situaci, trh práce, bydlení, komerční služby, školství, zdravotnictví, sociální služby, průmysl, stavebnictví, zemědělství, podnikání, dopravu a komunikaci, ostatní technickou infrastrukturu, kulturu a památky, cestovní ruch, společenské a sportovní aktivity a prostorové uspořádání. Oddíl **ekonomické situace** je zaměřen na strukturu ekonomiky obce, majetkovou a rozpočtovou situaci. Dále řešíme stav **podnikatelské aktivity**, kde nalezneme privatizační aspekty. **Ekologická situace obce** je zase zaměřena na popis charakteru ochrany životního prostředí a **sociopolitická situace obce** popisuje kulturní aspekty vybraného území. Ostatní části programu rozvoje obce, jsou **správa obce** se strukturou veřejné správy, obecní instituce a **analýza obecně závazných vyhlášek** s rozdělením na samostatnou i přenesenou působnost. V popisu místní správy charakterizujeme mínění občanů na rozvoj. Samostatnou kategorií jsou analýza dřívějších zkušeností a SWOT analýza. Dalším bodem jsou **rozvojové šance obce**, kde popisujeme základní a funkční charakteristiky s realizovatelnými šancemi. Rozvojové problémy, syntetické zhodnocení šancí, problémů, zde uvádíme reálné možnosti využití majetku území obce, strategické a dílčí cíle rozvoje se stanovením priorit území. Na závěr již zpracováváme kapitoly s **návrhy opatření**, ty musí být věcná a normativní. **Katalog projektů** poukazuje na řešení dílčích problémů, zahrnuje cíl projektu, charakteristiku a zdůvodnění projektu, nedílnou součástí je stanovení způsobu zajištění projektu. **Způsoby realizace programu** obsahují čas předložení, nebo zahájení a časový harmonogram. Poslední uvádíme možnosti využití různých **dotačních titulů a fondů ČR a EU** a jiné zdroje a podpory (Wokoun, 2008).

2.3 Socioekonomická analýza

Pro regionální plánování je hlavním předpokladem regionální strategie. „*Regionální plánování představuje zcela konkrétní formu participace státní správy, samosprávy, podnikatelských subjektů, nejrůznějších občanských iniciativ a všeobecně obyvatel na formulování vizí, směrů a cílů pro rozvoj socioekonomické struktury v konkrétním území*“ (Wokoun, 2008, s. 174). Pro dobré plánování sestavujeme souhrn dat, sloužící jako podklad pro další návrhy na opatření i návrhy pro zlepšení rozvoje. Všechny oddíly socioekonomické analýzy poukazují na aktuální stav území a poskytují možný budoucí směr regionálního rozvoje.

V širokém resortu zaměřeném na **ekonomiku, podnikání a průmysl**, zjišťujeme informace o všech vztazích působících na tempo růstu a hospodářského rozvoje, jako celku. Na vybraném území, se makroekonomické situace odráží v různých měřítkách. Základními ukazateli jsou vývoj a výše HDP na jednoho obyvatele. U analýzy ekonomické základny je důležitým faktorem zvýšení, nebo snížení vybavenosti výrobních jednotek, zlepšení infrastruktury, výše konkurenceschopnosti. Každá položka ovlivňuje fungování trhu v daném regionu. Ve finančním rozboru obce hodnotíme meziroční růst výdajů regionu, kdy je pozitivní přebytek příjmů nad výdaji. Nedílnou součástí analýzy je také způsob využívání pracovní síly, jež silně působí na míru nezaměstnanosti. Nezaměstnanost je ovlivňována situací na pracovním trhu. Její výše zasahuje do daňového systému prostřednictvím sociálních dávek. Je to faktor, jež nelze opomíjet v následujících návrzích na opatření, při sestavování Programu rozvoje. Opatření se vztahuje k politice zaměstnanosti, ke zlepšení poptávky po práci, zvýšení motivace k práci. Další hodnotící kategorií v okruhu ekonomie je průmysl, stavebnictví a služby. Všechny okruhy ve svém rozvoji, mohou navýšit produktivitu práce (Wokoun, 2007). Navýšení zaměstnanosti docílíme i rozvojem funkce malého a středního podnikání, které jsou základem pro stabilní ekonomickou infrastrukturu. Lze takto zajistit lokální potřeby obyvatel ve výrobních i spotřebních službách. Na malém území se značně navyšuje důležitost podpory tohoto podnikání, jež může nahradit nepřítomnost strategických investorů, pro které jsou často tyto území nezajímavá. Z regionálního hlediska je výhodné podporovat podnikatelské subjekty v jejich rozvoji, a to z důvodu navýšení dynamiky hospodářského růstu. Analyzujeme úroveň využití obecné informační oblasti, vědy a techniky, inovační aktivity. Možnosti výskytu silných ekonomických subjektů, jež posílí ekonomickou základnu a finanční zdroje (MMR, 2006).

Lidské zdroje jsou samostatným resortem, který absorbuje celý vzdělávací proces obyvatelstva. Je předpoklad, že kvalita a dostatečné množství lidských zdrojů v oblasti inovací mohou zajistit odstranění překážek při mezisektorové mobilitě kvalifikovaných pracovníků. V oblasti inovací zařazujeme i další směry rozvíjející inovační potenciál. Úroveň vzdělávání, duševního vlastnictví, odborníků v oblasti podnikání. Přítomnost znalostí a orientace v moderních metodách a organizaci, společně s využíváním netechnických inovací, působí na rozvoj regionu. Důležité zůstávají například znalosti manažerských principů, využívaných v resortu podnikání. Analýza směřuje k poznání a pochopení přístupů a vztahů k spolupráci s mírou předávání poznatků a informací (Wokoun, 2007). V ČR však nejsou vynakládány dostatečné prostředky do lidského kapitálu, je tím ohrožována schopnost konkurence, prostorové mobility a vznik nízkého počtu vysokoškolských obyvatel. Špatné podmínky pro vzdělávání v oboru technické vědy, výzkumu a vývoje neprospívají dalšímu rozvoji, kvalifikovaní pracovníci mají tendenci přijímat výhodnější nabídky a odcházet do zahraničí. Důsledkem je nedostatečný soulad mezi nabídkou vzdělávání a pracovní poptávkou. V socioekonomické analýze, můžeme zaznamenat vzdělanostní strukturu a rezervy v oblasti zvládnutí klíčových kompetencí v regionu (MMR, 2006).

Problémový okruh **infrastruktury** přináší poznatky z oblasti dopravy, telekomunikačních sítí i celkového technického vybavení regionu. Hustota našich dopravních sítí umožňuje dostatečný pohyb obyvatel mezi regiony. Hlavní zastoupení obsazuje železniční a silniční doprava, která disponuje mnoha uzly. Nalezneme také dostatek letišť, jež jsou z větší části provozována soukromými subjekty. Silná stránka kvalitní dopravní sítě nejen pro osobní dopravu, ale i nákladní, znamená možnosti pro rozvoj nových průmyslových zón a distribučních center. Napojováním měst na dálniční a rychlostní komunikaci, rozšiřujeme možnosti rozvoje. Důležitý je rozvoj integrovaných dopravních systémů v celém území. Možné špatné stavy silnic II a III třídy, nepřispívají k ekonomickému rozvoji periferních oblastí, neodpovídají hospodářským parametrům a nutné bezpečnosti provozu. Proto je snahou rozšiřování inteligentního dopravního systému, který vyjadřuje technická opatření pro zvládnutí silné silniční zátěže, plynulosti provozu a bezpečnosti. Dalším oddílem infrastruktury je železniční propojení území. I zde je využívána osobní i nákladní doprava. Nutnost elektrifikace a modernizace železniční dopravy je stěžejní. Do rozvoje nutné modernizace řadíme železniční koridory i sdělovací a zabezpečovací zařízení s vazbou na mezinárodní síť. V sektoru letecké dopravy nalézáme nedostatky provázanosti na ostatní dopravní infrastrukturu a u vnitrozemské vodní dopravy lze jen malou část zařadit do odpovídajících me-

zinárodních kategorií (Wokoun, 2007). Analýzou zjišťujeme také veškeré informace o dalších datech, jako jsou kvalita hromadné dopravy, která je součástí garantované plošné obslužné dopravy, výše stupně zajištění odstraňování bariér pro osoby se sníženou schopností pohybu a orientace, nebo podíl napojení obyvatelstva na jednotlivé rozvodné systémy v regionu. Mezi složky technického vybavení, zahrnujeme dostatečné pokrytí plynofikace, elektrifikace, kanalizace, vodovodu. Kapacita technického vybavení ovlivňuje hospodářský rozvoj. Na to navazuje nutnost dostupné kapacity komunikačních systémů. Například rychlostní připojení k internetu, nebo dostupný televizní signál. Doplnujeme dalším občanským vybavením, zdravotnictvím a sociální sférou, jež pokrývají míru zabezpečení sociálního systému. Zároveň tato oblast integrovaného záchranného systému, podporuje rozvoj infrastruktury, odvětví služeb zdravotní a sociální péče, nejen v působnosti krajů. Postupný nárůst nároků obyvatelstva, přináší nutnost zvýšení spolehlivosti, kapacity a rychlosti telekomunikačních sítí (MMR, 2006). Problémový okruh infrastruktury zahrnuje všechny faktory přibližující procesy v regionu, týkající se jeho technického vybavení, návaznosti na okolní území a propojení celku.

Složka **životního prostředí** zaznamenává stav přírodních podmínek, ve kterých žijeme. Ekonomický rozvoj a hospodářský růst značně ovlivňují jeho kvalitu. Průmysl, doprava, výroba i spotřeba energií domácnostmi, mají svůj podíl. Znečištění ovzduší, vod i půdy je stálým problémem spojeným s energetickou náročností při tvorbě HDP. Překračování emisních limitů má dopady na lidské zdraví i funkci ekosystémů. Z těchto důvodů byly vytvořeny programy zaměřené na snižování emisí a na zmírnění změny klimatu v ČR. V odvětví vod, je zásobování obyvatel pitnou vodou pokrývá převážně vodovodní sítí, je ale nutné napojení na veřejnou kanalizaci pro uchování jakosti povrchových vod. Řešením je dostatečné budování čistíren odpadních vod. Další stránkou je půda, kde řešíme ohrožení vodní a větrnou erozí, stejně tak i vliv lidského faktoru. Vyčerpání půdy zemědělskou výrobou, nebo její špatné obhospodařování. Přírodu a krajinu celkově ovlivňujeme zemědělskou výrobou, lesním hospodářstvím, rozvojem osídlení, dopravou a průmyslem. Nebezpečím zůstávají lidské činnosti, vzrůstající skládky i přes zvýšení snahy o recyklaci odpadů. ČR přistoupila k Evropské úmluvě o krajině. Vyvozujeme mezinárodní závazky ve vztahu k péči o krajinu. Analýzou životního prostředí analyzujeme úroveň krajinné sféry, jež je zahrnuta do územního vymezení vybraného regionu (Wokoun, 2007).

V oblasti **cestovního ruchu** je nutné zajišťovat veškeré informace o regionu, které mohou přilákat nejen ostatní subjekty z jiných regionů, ale i domácí obyvatelé. Cestovní ruch je samostatný sektor služeb, jež je také nutno řídit. Vhodným marketingem můžeme docílit uvědomění o regionu. V rozvoji infrastruktury cestovního ruchu napomáhají i informační a komunikační technologie. Tento problémový okruh v rámci své priority, je obsahem důležitých dokumentů, jako je „Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR, Strategie hospodářského růstu a Strategie regionálního rozvoje“. Produkty a služby cestovního ruchu jsou zajišťovány podnikatelskými subjekty, obcemi, kraji i státem. Důležité je udržení struktury, tak aby byly turistické možnosti přizpůsobeny i pro zahraniční návštěvníky (MMR, 2006). Celková koordinace a spolupráce všech složek poskytujících tyto služby, je velmi důležitá. Obnovou kulturních památek, atrakcí, lokalit pro rekreaci poskytujeme možnosti pro návštěvníky. Spoluprací veřejné správy se soukromým sektorem lze docílit funkčnost odvětví. Budování cyklotras, pěších zón, propojenost dopravní infrastruktury, vše v souladu sloužící k volnočasovým aktivitám. Soukromý sektor v rámci svých služeb pokrývá možnosti ubytování i stravování. Propagace území je však nezbytná. Odvětví kvalitního cestovního ruchu přináší velké možnosti pro rozvoj regionu.

Kultura je převážně zastoupena dochovanými tradicemi a dědictvím. Za zdroje kultury lze považovat umělecká díla, muzejní sbírky, knihovní fondy, umělecké a řemeslné památky, vše co zahrnuje kulturní turistika. V celé ČR nacházíme bohaté zdroje těchto památek. Kultura je součástí sociálního a ekonomického pilíře pro trvale udržitelný rozvoj. Její infrastruktura podporuje rozvoj regionů, zlepšuje podmínky pro investice, podporuje poskytování služeb v kulturním průmyslu a zároveň ochraňuje udržování kulturního dědictví. V úrovni EU má velký význam. Přináší posílení cestovního ruchu, kde lze zařadit i otázku místní zaměstnanosti, nebo rozvoj komunit (Wokoun, 2007). V socioekonomické analýze je nutno zaznamenat klady i zápory. Odvětví kultury má patrný nárůst návštěvnosti památek, ale problémem může být jejich špatný stav, chátrání, postupné vymazání z mapy. Tyto faktory neprospívají návštěvnosti, rozvoji. Motivací vzrůstu jsou nové finanční zdroje, řešení spolupráce s původními vlastníky, dostatečné informace o památkách v blízkém okolí. Hlavní směr řešení této priority zůstává v zajištění obnovy a rekonstrukci specifických a typických regionálních kulturních památek. Z těchto důvodů se klade důraz na marketingové řízení a využití co nejvíce prvků marketingového mixu (MMR, 2006).

2.4 SWOT analýza

V oblasti regionálního rozvoje je metoda SWOT analýzy běžně využívána. Touto analýzou hodnotíme data, rozdělená do čtyř základních skupin. Skupinami jsou silné stránky, slabé stránky regionu, dále je nutné analyzovat příležitosti a možné vnější a vnitřní hrozby. Data slouží jako podklad pro další navrhovaný postup rozvoje regionu, jeho rozvojových priorit a pro vyvození důsledků. Informace formulujeme přesně, jednoduše a objektivně. I když je stanovení položek složitým procesem, lze postupovat systematicky, postupným výčtem faktorů a eliminací věcí druhořadých. Pokud však z důvodu neznalosti regionu, zanedbáme hloubkovou identifikaci problémů, může se stát, že program rozvoje v této návaznosti nebude plnohodnotným. Vyvozujeme tedy, že budoucí vývoj vnějších a vnitřních procesů nelze určit, a současné návrhy řešení základních problémů, nejsou bez hlavní znalosti regionu a bez pochopení jeho podstaty dostatečné pro určení. Historie i budoucí transformace považujeme za důležité faktory regionálního rozvoje. Dalším samostatným krokem SWOT analýzy je vytvoření optimální strategie budoucího rozvoje, jež docílíme kombinací interních a externích faktorů. Zjistíme míru expanze (silná stránka + možnosti), možnosti aktivní obrany (silná stránka + hrozby), schopnost adaptace (slabá stránka + možnosti) a meze ústupu, nebo nastavení pasivní obrany (slabá stránka + hrozby). U charakteristiky objektivnosti je nutno zajistit odbourání psychologické bariéry zpracovatele, tak aby dokázal stanovit problémy a možnosti regionu ve správném ohledu, aby neztotožňoval své názory s objektivním posouzením faktorů. Celkově tedy můžeme říci, že tato metoda analýzy dat je jistým druhem strategického plánování v podmínkách neurčitosti prostředí, jež bylo zvoleno pro hodnocení (Wokoun, 2008).

V České republice zaznamenáváme ze souhrnného zhodnocení regionálních problémů a rozvojových předpokladů, analýzu silných a slabých stránek, kdy v ČR nalézáme silnou stránkou levnou pracovní sílu, zvyšující se rozvoj výrobních kapacit, spojených s realizací přímých zahraničních investic, dostatečnou nabídku ploch pro další rozvoj a možnost vzniku nových vazeb s podnikatelskými subjekty. Z větší části jsou tyto silné stránky zaznamenávané v oblastech s dostatečným kulturním dědictvím, nebo v regionech s přírodním potenciálem. Slabé stránky mají charakter brzdícího rozvoje podnikatelských aktivit, nedostatečná infrastruktura, nedostatečně fungující trh práce a nízká úroveň podpory rozvoje věd a výzkumu (MMR, 2006).

Pro stanovení dat k sestavení SWOT analýzy, můžeme využít následující možnosti zdrojů.

V rámci **silných stránek**, se snažíme zhodnotit makroekonomickou situaci, do níž řadíme rychlý ekonomický růst ve vztahu k EU, stabilitu cenového vývoje, množství zahraničních investic, míru nezaměstnanosti a obchodní bilanci. Pro stanovení ekonomicky silných stránek v oboru průmyslu, obchodu, služeb, cestovního ruchu, můžeme zařadit možnou míru zlepšení ekonomické struktury, zvyšování efektivity a produktivity práce. Výkonnost domácích podniků, zvyšování know-how, využívání informačních technologií, výkonnost ekonomických subjektů, řešení ekologických problémů, nebo zkvalitnění cestovního ruchu. Výzkum, vývoj a inovace přinášejí zvedání úrovně tohoto oboru při mezinárodní spolupráci, využití těchto oborů v praxi i při zlepšování úrovně znalosti vysokoškolských studentů. Další hlavní kategorií jsou lidské zdroje a veřejná správa, kde lze analyzovat i sociální služby, zdravotnictví a kulturu. Silnou stránkou je vysoká odborná a technická úroveň zdravotnictví, dostupné kulturní a informační služby. Složky, jež vybíráme, poukazují na využitelné možnosti v regionu, zde patří také kvalitní doprava ve všech měřítkách a druzích, kvalitní životní prostředí s vysokou rozmanitostí přírodních stanovišť a typů krajiny v návaznosti na stoupající environmentální povědomí obyvatel v daném regionu. Silnou stránkou je dostatečná výše HDP na obyvatele a kvalitní rozvoj regionu s jistým potenciálem, jež nový rozvoj více zlepšuje (Wokoun, 2007).

U **slabých stránek** můžeme také rozdělovat informace o regionu do základních částí analýzy a jejich dílčích bodů. Do slabých stránek makroekonomické situace řadíme nadměrné rozpočtové deficity, narůstající veřejný dluh, nebo strukturální nezaměstnanost. Opět je nutné hodnotit i stránku ekonomické struktury, kde je nutné nepřehlédnout nízkou produktivitu práce, zastaralou výrobní základnu, nedostatek investičních zdrojů. Společně s těmito záležitostmi přichází slabá stránka související s nízkou úrovní podnikatelské sféry. Svůj podíl má nedostatečná infrastruktura ve všech směrech. U cestovního ruchu je zásadní nedostatečná nabídka produktů, jež s cestovním ruchem úzce souvisí a nízká kvalita služeb v tomto oboru. Další bod, který řadíme je dlouhodobě pomalá a nedostatečná integrace specifických skupin obyvatelstva, nedostatečné znalosti a kompetence v podnikání, zadluženost systémů. Nutné je také analyzovat oblast životního prostředí a regionálního rozvoje. Zde může být slabou stránkou rozdrobená sídelní struktura, špatný technický stav kulturně historických staveb, nedostatečná nabídka kvalitních ploch k podnikání, nebo malá podpora rozvoje malých a středních podniků (Wokoun, 2007).

Příležitostmi jsou veškeré možnosti, jež mohou zkvalitnit ekonomiku ve spojitosti s urychlením rozvoje jak v makroekonomii, tak i mikroekonomii. Základem je příležitost v příznivé a udržitelné struktuře hospodářského růstu, ke kterému může pomoci reforma systému veřejných financí, jež oživí příliv investic. Kladem je dobré vyřešení nezaměstnanosti při otevírání trhu práce, jak ve vlastním státě, tak i v jednotlivých členských zemích EU. U průmyslu, služeb a podnikání je vždy výhodou účast na společném trhu a jeho prohlubování, jež lze také docílit využíváním nových informačních a komunikačních technologií. U cestovního ruchu je vhodné využívat veškeré kulturní dědictví, folklórní tradice, jež nalezneme ve všech regionech. Nedílnou součástí je krajinná sféra, místa vhodná pro rekreaci. Tímto způsobem lze také přidat příležitosti v dopravě, v zlepšení infrastruktury. Tvorba cyklotras, vytvoření kombinované dopravy a přilákání turistů do regionů. Životní prostředí, je velkou oporou, kdy lze podporovat alternativní energetické zdroje a zároveň je možné snižovat energetickou zátěž v bytovém sektoru. Příležitostí je využití podpor strukturálních fondů EU, zvýšení aktivity regionu, využití potenciálu brownfields i zvednutí socioekonomické transformace v oblasti bydlení. Při posílení zdrojů nových pracovních míst rozvineme ekonomický rozsah rozvoje (Wokoun, 2007).

Hrozby vyvolávají nutnost zásahu. Vyvolává je pokles veřejných financí a zároveň navýšení veřejného dluhu. Zde se řadí pokles investiční aktivity, jež může způsobit, jak politické a ekonomické otřesy, tak i nepřipravenost reagovat na ekonomické změny. Hrozby týkající se průmyslu, služeb a podnikání jsou vytvářeny nekonkurenceschopností, nízkou produktivitou, neprovázaností služeb ve všech oblastech. V úrovni cestovního ruchu je k povážení neschopnost využívání potenciálu území, nebo podcenění možných rizik. Nepřijímání inovací může vyvolat efekt zastavení růstu, stejně tak je ohrožením nedostatečná ochrana duševního vlastnictví, nebo znehodnocení kulturního potenciálu se ztrátou kulturních tradic a regionálních specifikací. Důležitá je i míra zaostalosti v úrovni znalostní ekonomiky, jež má souvislost se vzděláváním a zkvalitňováním pracovních kvalifikací. Omezení mobility pracovní síly, může vyvolat pokles kvality lidských zdrojů v různých oblastech. Stejně tak je nebezpečné podceňovat hrozící úpadek stávající vybudované infrastruktury, její nezkvalitňování, opoždění výstavby nových klíčových koridorů a cest. Hrozbou je zanedbávání životního prostředí bez prohlubování nových odborných postupů a nespolupráce při prevenci. Hrozbou se stává nárůst regionálních disparit (Wokoun, 2007).

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA

Socioekonomickou analýzou hodnotíme současný stav situace. Nutností je znalost postupného rozvoje obce. Z tohoto důvodu zahrnujeme i základní prvky vývoje regionu Kojetín.

3.1 Region Kojetín

Prehistorické osídlení v Kojetínském katastru zaznamenáváme už od časů nejstarších střeoevropských zemědělských civilizací. Byly zde zakládány pravěké komunity po celé období pravěku. Již v 6 tisíciletí před naším letopočtem zde přicházeli neolitictí zemědělci. Močálovitý terén s porostem lužního lesa, poskytoval sice přirozené útočiště, ale znesnadňoval jejich komunikaci s okolím. Pozůstatky osídlování tedy nacházíme v každém časovém úseku (Řezáč, 2009). Například „část polokulturních sídlišť z pravěku i časně historického období se nachází při říčce Hané („Babiny“, „Nad Křenovskou lávkou“)" (Řezáč, 2009, s. 21). Tyto polokulturní sídliště byly opakovaně osídlovány v různých obdobích pravěku. Mnoho dalších archeologických nálezů zde bylo zachráněno, také díky práci nejznámějšího moravského archeologa, zaměstnance Moravského zemského muzea v Brně, Inocence Ladislava Červinky, který žil v Kojetíně od roku 1905 až 1934. Z minulosti můžeme poukázat také na dobu popelnicových polí, kdy nálezy o ní pocházejí přímo z území města. Datujeme je zhruba na 1300 až 1000 let před naším letopočtem. Hlavní zvyky z tohoto období byly spalování mrtvých a ukládání jejich ostatků do země (Řezáč, 2009).

Mladší doba bronzová se vyznačovala vyspělou bronzovou metalurgií a v pozdní době bronzové zde byli příslušníci slezské kultury. Ve starší době železné se na tomto území nacházeli příslušníci platěnické kultury s potomky lužického obyvatelstva. Na rozdíl od těchto kultur se Germánské osídlování spojuje s dobou římskou, kde jsou známé Germánské sídliště z této doby, o nich byly získány důkazy při stavbě železnice (Řezáč, 2009).

První písemnost o městu Kojetínu jako takovém, je z roku 1290. Tímto důkazem je listina z 20. 10. 1290, která byla vydána v Praze králem Václavem II. Roku 1290 tedy dostal touto listinou Kojetín právo hradeb. Jméno Kojetín však město získalo od Kojaty Hrabišice z rodu Hrabišiců, kteří zde sídlili v 12 století (Řezáč, 2009).

Hospodářský rozvoj zaznamenáváme až v 16 století. Páni z Pernštejna přebrali Kojetínské panství do své správy v roce 1503. Vilém z rodu z Pernštejna dbal na obchod a hospodářství. Jeho nástupcem byl jeho syn Jan z Pernštejna, díky němuž se rozvíjela ře-

mesla. Dne 26. 08. 1523 český král Ludvík Jagellonský na žádost Jana z Pernštejna povolil Kojetínu výroční trh a podpořil tak zdejší ekonomiku (Řezáč, 2009).

Roku 1742 vtrhlo do Kojetína pruské vojsko a tehdy mu musela být zaplácena velká válečná daň. Naštěstí ani to nenarušilo další hospodářský rozvoj města. Roku 1747 císařovna Marie Terezie povolila Kojetínu čtvrtý výroční trh a Kojetín dostal výsadu pořádat dobytčí trhy. Bohužel neměli císařovnou Marií Terezií schválené výsady, které obdrželi od pánů z Pernštejna a ze Salma. Mluvílo se zde česky a poddaní byli povinni robotou. V 18 století byl Kojetín rozdělen na město a 3 předměstí. České názvy ulic se začaly používat od roku 1863. Roku 1929 – 1933 v období krize, byla v Kojetíně těžká hospodářská léta, která znesnadňovala život ve městě. Dne 30. 09. 1938 lidé z Kojetína dostali zprávu o mnichovském diktátu a 15. 03. 1939 přišly zprávy o okupaci. Ihned byla německá marka zvýhodněna k českému kurzu v poměru 1:10 (Řezáč, 2009). I když je zaznamenáno mnoho dějinných kroků ve vývoji této obce, nesmíme zapomenout na vnější působení světových událostí. Etapy, jež ovlivňovaly směr vývoje naší společnosti, rovněž zasáhli i náš region.

3.1.1 Zeměpisné zařazení obce a administrativní struktura

Město Kojetín, je v okrese Přerov v Olomouckém kraji s výměrou 3108 ha, leží v nadmořské výšce 200 m. „*Oblast Kojetínska se nachází v jihovýchodní části Hornomoravského úvalu. Náleží do geomorfologické soustavy Vněkarpatské sníženiny a do geomorfologického podcelku Středomoravská niva. Jižní část katastrálního území místní části Koválovice, zasahuje do severních výběžků Litenčické pahorkatiny*“ (Řezáč, 2009, s. 9). Tato oblast má mírně zvlněný charakter, který mění nadmořskou výšku ze 190 metrů, jako nejnižšího bodu až po nejvyšší bod 276 metrů, který najdeme v Koválovicích (Řezáč, 2009).

Pro bližší přirovnání dnešní mapě, můžeme popsat vzdálenosti velkých měst, jako je Olomouc, která je vzdálena 22 km, dále 9 km jižně se nachází Kroměříž, 16 km severovýchodně město Přerov a 19 km severozápadně město Prostějov.

Administrativní struktura obce Kojetín, je rozdělena do tří základních částí, a to Kojetín I. Město, Kojetín II. Popůvky a Kojetín III Koválovice (RIS, 2012). Tyto části obce jsou jeho nedílnou součástí. Dále pak zaznamenáváme další vymezení územního obvodu, pro výkon státní správy, pověřeného Městského úřadu Kojetín. Jsou to obce Křenovice, Lobodice, Měrovice nad Hanou, Oplocany, Polkovice, Stříbrnice, Tovačov a Uhřetice. Administrativně město Kojetín spadá pod ORP Přerov.

3.2 Socioekonomická analýza obce Kojetín

3.2.1 Ekonomika, podnikání, průmysl

Na trhu práce zde mimo jiné působí 1079 podnikatelských subjektů. Zemědělství, lesnictví a rybolov celkem 40 subjektů, průmysl 164, stavebnictví 217 podnikatelských subjektů, dopravu a spoje 19, obchod se spotřebním zbožím 345 a ostatní obchodní služby zastupuje 141 subjektů. I při množství 866 podnikajících fyzických osob, zde máme celých 370 podnikajících subjektů bez zaměstnanců. Bohužel zde není žádný podnikatelský subjekt, který je považován za velký podnik. Středních podniků je zde 5 (RIS, 2012). Největšími zastoupenými firmami jsou v tomto regionu například:

- Moravský lihovar Kojetín a.s., který je moderním podnikem s francouzskou výrobní technologií se zaměřením na životní prostředí. Předmětem jeho podnikání je výroba a úprava kvasného lihu včetně souvisejících služeb, jako je doprava.
- Mlýn Kojetín, spol. s r.o. specializující se na zpracovávání mouky, výrobu těstovin. Mlýn Kojetín se dále zabývá výrobou hotového krmiva pro hospodářská zvířata.
- TECHNIS Kojetín spol. s r.o. podnikající v oblasti nakládání s nebezpečnými odpady a další širokou škálou služeb v různých oblastech, jako doprava, výroba tepla, hostinská činnost, velkoobchod a například maloobchod se smíšeným zbožím

(Obchodní rejstřík.cz, 2012).

V oblasti zemědělství v Kojetíně nalezneme zemědělskou půdu s 2296 ha, kde je orná půda 2060 ha (RIS, 2012). Hlavním zastupitelem v zemědělském průmyslu je Agro družstvo Morava a.s., zpracovávající půdu vlastní i svých pronajímatelů.

Míra celkové nezaměstnanosti je v Kojetíně 16,97%. O práci se v současnosti uchází 572 lidí a z toho 139 ve věku přes padesát let a 216 se základním vzděláním. Mužů 310 a žen 262. Počet hlášených volných pracovních míst je pouze 6 (RIS, 2012).

Počet pracovních míst v Kojetíně nepokryje výši nezaměstnanosti. Hlavní příčinnou jsou problémy ve velkých firmách v okolí, jako Magneton Kroměříž, nebo Technoplast Chropyně, které pokrývaly velké množství zaměstnanosti této obce. Řešením zůstává nové vytvoření dostatečných pracovních míst v nejbližším okolí.

3.2.2 Lidské zdroje

V oblasti lidských zdrojů zaznamenáváme stálý postupný **vývoj obyvatelstva**. V roce 1751 mělo toto město 1817 obyvatel a z toho 442 dětí. V roce 1793 to bylo již 3039 obyvatel. Koncem roku 1945 počítáme s 6497 obyvateli. Bohužel tento nárůst nově narozených dětí se zastavil. A od roku 1958 zaznamenáváme klesající trend s pouhými 5600 obyvateli. V roce 1991, se narodilo pouhých 68 dětí a porodnost již nepřekonala úmrtnost, roku 2003 byla porodnost zastoupená pouze 42 dětmi (Řezáč, 2009).

Nyní je zde 6439 obyvatel. Mužů 3204 a žen 3235, což má rovnovážný charakter, vyrovnaný i v úrovni věkových kategorií. Úmrtnost je však stále vyšší než porodnost. Na 62 narozených dětí je pro r. 2010 - 67 zemřelých. Přirozený přírůstek je -5 obyvatel (RIS, 2012). V této oblasti je také nutno zaznamenat přistěhované obyvatelstvo a silné zastoupení romské národnosti.

V regionu je několik náboženských skupin a směrů. I když můžeme počítat s tisíciletým působením katolické církve, i tak se zde prosadila československá husitská církev, která zde působí dodnes. Nemalý vliv měli židé, kteří značně působili v hospodářském životě Kojetína. A největší vliv i v současnosti zůstal, římsko katolické církvi (Řezáč, 2009).

V roce 1751 bylo v Kojetíně podle tereziánském katastru 48 domů měšťanských, z nichž bylo 206 na předměstí a 35 chalup. K roku 1793 se **sídelní struktura** rozrostla na 375 domů. První činžovní domy se začaly stavět 1957 ve Sladovní a Gardavské ulici. Postupný nárůst domů v Kojetíně byl v roce 1970. Rodinných domů 990, zemědělských usedlostí 65, bytových domů 76 a 40 ostatních budov a k tomu 1978 dostavěných bytů (Řezáč, 2009).

V současnosti se Kojetín I. Město rozrůstá převážně v části Dvořákové a Chytilové ulici, kde najdeme četnou výstavbu nových domů. Kojetín město II. Popůvky, ležící 5 km jižně od Kojetína, mělo podle urbáře k roku 1639 celkem 17 usedlostí. Do konce 19 století zde přibýlo 13 nových čísel popisných, v roce 2000 zde byla struktura osídlení navýšena na 65 domů. Kojetín město III. Kovalovice, vzdálených 6 km od Kojetína, měly v roce 1793 celkem 36 domů. Postupný nárůst k roku 1970 je i zde, a to na 94 domů (Řezáč, 2009).

Školství má silné zázemí. Celkem jsou zde dvě mateřské školky, dále tři základní školy vyššího stupně s výukou pro 1 až 9 ročník, Základní umělecká škola a Gymnázium. Místní školy svou kapacitou pojmu děti ze svých místních částí i děti z obvodních obcí. Pro další

potřeby ve školství a tělovýchovu jsou 3 funkční tělocvičny, 4 hřiště, které mají vlastního správce, 1 stadion a 7 ostatních tělovýchovných zařízení (RIS, 2012).

3.2.3 Infrastruktura

Dopravní infrastruktura v regionu Kojetín je zastoupená, jak silniční, tak i železniční komunikací. V blízkosti Kojetína nalezneme nájezdy na dálnici D1. Je to nájezd ze silnice II/430 ve směru na Bojanovice, dále pak nájezd u města Vyškova a nájezd u města Kroměříže. Dostupnost dálnice přináší regionu další možnosti pro ekonomický rozvoj. Kojetín dále protínají úseky silnic, které jsou kapacitně uzpůsobeny dnešnímu provozu.

- Kojetín – Přerov silnice č. II/436
- Kojetín – Prostějov č. II/367
- Kojetín – Kroměříž č. II/367
- Kojetín - Měrovice nad Hanou spojuje silnice III třídy

(Mapy.cz, 2012).

Dřívější problém frekventované hlavní silnice procházející středem města, která otřesy projíždějících osobních a nákladních aut narušovala základy největší zdejší kulturní památky, Farního kostela Nanebevzetí Panny Marie, byl vyřešen roku 1989, změnou hlavní silnice mimo náměstí.

Autobusová doprava propojuje směry na Boskovice, Brno, Chropýň, Koválovice, Kroměříž, Křenovice, Luhačovice, Olomouc, Prostějov, Přerov, Stříbrnice, Tovačov, Zlín a Znojmo (Město Kojetín, 2012). Z důvodů množství obvodních obcí, bez jiného dopravního spojení, je autobusová doprava centrální infrastrukturou, využívanou pro přesun obyvatel nejen za prací a školní docházkou.

Obec Měrovice nad Hanou, nemá autobusové spojení, propojena je pouze **železniční dopravou**, která je součástí husté železniční sítě České republiky.

- Železniční trať Brno – Přerov č. 300, je jednokolejná elektrizovaná celostátní trať, se zahájeným provozem od roku 1869. Elektrizace trati byla provedena v letech 1992 až 1995. Délka trati je 88 km. Navazující tratě mají směry Praha, Bratislava, Olomouc a Ostrava (Silnice železnice, 2012).

- Přípojná trať č. 303, směr Kojetín – Hulín – Valašské Meziříčí, je také jednokolejná. Železniční uzel Hulín, zpřístupňuje dvojkolejnou, elektrifikovanou trať Přerov – Břeclav s pravidelným odbavováním mezinárodním vlaků.
- Poslední železniční trať vedoucí ze stanice Kojetín č. 334, Kojetín – Tovačov, byla zprovozněna roku 1894. Sloužila jako krátká spojnice pro přepravu nákladů v síti Rakousko-Uherska. Na této trati byla roku 1981 zastavena pravidelná osobní doprava, avšak stále slouží pro jízdu nákladních a speciálních vlaků, i když v omezené míře. Nejsou výjimkou jízdy parních lokomotiv, zaměřené na atraktivní vyhlídkové cesty Tovačov – Zborovice (Kojetín – Tovačov, 2012).

Technické vybavení je zde dostatečné. Region nemá problémy s televizním signálem. Připojení kabelové i satelitní televize je přiměřeně dostatečné. Pokrytí internetového připojení lze řešit levným mobilním internetem, rychlým, ale i klasickým za nízkou cenu.

Už v roce 1954 byl v Kojetíně připraven projekt skupinového vodovodu, který začali budovat roku 1956. V roce 1970 mělo 1277 domácností zavedený vodovod. V regionu nechybí čistička odpadních vod, která byla v roce 2004 zrekonstruována (Řezáč, 2009).

Roku 1993 byla zahájena první etapa plošné plynofikace. Její dokončení se uskutečnilo 1997, poté byla dokončena celková plynofikace města. Roku 2001 byla také dokončena plynofikace v městských částech Popůvkách a Koválovicích (Řezáč, 2009).

Výstavba kanalizace v některých částech Kojetína, začala už roku 1951 a až v roce 1992 byl vybudován kanalizační sběrač. Celoplošná kanalizace byla dokončena 2004. V městské části Koválovice byly kanalizace a veřejné osvětlení dokončeny v roce 1974 (Řezáč, 2009).

V okrese Přerov nalezneme několik zařízení na odstraňování odpadů a zastupují i Kojetín.

Dalším občanským vybavením je v obci Kojetín:

- Městský úřad, Úřad práce
- Městská policie, Policie České republiky, Obvodní oddělení policie
- Hasičský záchranný sbor, Sbor dobrovolných hasičů
- Stavební bytové družstvo
- Pošta
- Česká spořitelna – bankomat

- Vzdělávací informační centrum Kojetín

(RIS, 2012).

Oblast **sociálního** zabezpečení má také silné zázemí. Nalezneme zde Azylový dům i Centrum denních služeb. Je zde i zařízení Římskokatolické církve s názvem Charita Kojetín a sdružení občanů se zdravotním postižením Alfa handicap.

Další složkou zastupující sociální oblast jsou čtyři domy s pečovatelskou službou, zřízené pro starší občany (RIS, 2012). Lze využít krizovou ubytovací jednotku i službu nepřetržitého tísňového volání.

Zdravotnictví je zastoupeno úměrně k počtu obyvatel. Základním faktorem je množství obvodních obcí, které tyto služby vyžadují. Jsou zde dvě zařízení lékařské péče i veterinární ordinace MVDr. Zuzany Odložilíkové. Hlavním zdravotnickým zařízením je místní poliklinika, jejíž budova je majetkem města. Lékařské ordinace však nalezneme i v centru města. Celkový výčet lékařů zastupují obory:

- Neurologie
- Praktický lékař pro dospělé
- Stomatologie
- Plastická chirurgie
- Interní medicína
- Gynekologie a porodnictví
- Praktický lékař pro děti a dorost
- Dermatovenerologie

(Abecedalékařů.cz, 2012)

Pro zkvalitnění služeb v oblasti zdravotnictví, jsou v obvodních obcích vyhraněné prostory, které slouží ke kontrolám místních pacientů. Praktičtí lékaři touto cestou umožňují nejen starším lidem lékařskou péči přímo v místě jejich bydliště. Stanovené dny v týdnu a ordinční hodiny jsou podmínkou pro plynulou funkci služby.

3.2.4 Životní prostředí

Kojetínská oblast se vyznačuje dlouhým, teplým a suchým létem. Průměrná roční teplota bývá 9°C a převažují zde západní větry. Toto údolí Moravy a Hané se vyznačuje nejen nívnými půdami, ale nalezneme i černozem a hnědozem, tyto půdy se nacházejí jak v severní, tak v jižní části tohoto území (Řezáč, 2009).

Největší řeka Morava teče severojižním směrem a délka jejího toku má 4 km. Menší z řek Haná, má stejně dlouhý tok na tomto území. Teče směr západ-východ. Poměrně velkou část vodstva zde tvoří rybníky, které zabírají plochu 12 ha. Jsou to: rybník na Hrázi s plochou 8,4 ha, Jordán 0,9 ha, přední Kojetínský rybník o ploše 1,5 ha a zadní rybník o ploše 1,3 ha. Jednou z dalších složek povrchové vody tvoří zbytky tůní a ramen v lesích v oblasti Včelína (Řezáč, 2009).

Tůně a ramena jsou životně důležité pro mnoho ohrožených druhů živočichů. Najdeme zde 32 druhů ryb. Například amura, karase stříbřitého nebo tolstolobika. V hojné míře v regionu živočišnou sféru zastupují také ptáci, protože je Kojetín na tahové cestě mezi Baltem a jižní Evropou, nalezneme až 204 druhů ptactva (Řezáč, 2009).

Savců je v této oblasti zjištěno na 28 druhů. Z šelem můžeme označit kunu, lasici nebo tchoře a jediným hadem je užovka obojková. Nejvýznamnější, je však návrat bobra evropského a ondatry pižmové. U zdejší vegetace je hlavní součástí vyšší rostlinstvo, díky němuž spadá Kojetínsko do oblasti teplomilné květeny ve fytogeografickém okrese Haná. Převládají zde přesličky a kapradiny. Podél řeky Moravy, na levém břehu jsou zachovány lužní lesy. Mezi Koválovicemi a Popůvkami se vyskytovaly suché travnaté plochy, které byly využívány pro seno (Řezáč, 2009). „*Kojetínsko vždy patřilo k botanicky velmi pozoruhodným územím Hané*“ (Řezáč, 2009, s. 13).

3.2.5 Cestovní ruch

Do cestovního ruchu v obci Kojetín, řadíme všechny zdejší kulturní památky i památky z blízkého okolí, jako je například Chropyňský a Tovačovský zámek. Pro rekreaci je vhodné místní rekonstruované koupaliště s dětským, relaxačním a víceúčelovým bazénem.

Stravování je zastoupeno dostatečně, a to soukromými podnikatelskými subjekty, kteří poskytují také zázemí pro společenské aktivity. Ubytování je taktéž dostupné.

Okolí je dále propojeno cyklotrasami:

- č. 47 (132 km, směr Olomouc)
- č. 5013 (55 km, směr Prostějov)
- č. 5040 (35 km, přes Plumlov)
- č. 5042 (27 km, směr Přerov)
- č. 5084 směr Měrovice nad Hanou až Doloplazy

(Město Kojetín, 2012).

V současnosti je kulturou v tomto městě nespočet kroužků, které vytváří volnost pro aktivitu občanům ve velkém měřítku. Hanácké bály, amatérské divadlo, hudební léto, Kojetínské hody s jízdou králů. Kulturní středisko zde poskytuje širokou škálu možností výběru, včetně knihovny. Fotbal, každoroční tábory pro děti i kanoistika pro sjíždění řek v okolí Kojetína (Morava, Haná, Mlýnská strouha, Lesní Bečva a Valová). Zdejší oddíl Dračích lodí se aktivně zúčastňuje i oblíbených republikových závodů, které se v ČR pořádají.

3.2.6 Kultura

Z kulturních památek můžeme nabídnout mnoho budov, které svou historií vytvářejí zajímavý pohled na město. Samotný znak Kojetína, připomíná dobu, kdy bylo město v držení pražského Arcibiskupství. Z těchto památečných budov, můžeme poukázat na novou radniční budovu z roku 1829, nebo budovu fary z roku 1830 (Řezáč, 2009).

Nejvýznamnější památkou je však kostel Nanebevzetí Panny Marie. Tento farní kostel patří k nejstarším kostelům na Moravě. Byl založen roku 1060, a postupně byl přebudován na tvrz. Později na původním půdorysu, vystavěli nový kostel datovaný 1278. První určitou zprávu máme z roku 1399, kde byly dvě boční kaple s červenou střechou a čtyřmi zvony. Během třicetileté války byl bohužel zpusťošěn a znovu opraven až v roce 1692. V roce 1888 byly přistavěny velké bání s lucernami a nad nimi menší bání s makovicemi a kříži. Další velké generální opravy proběhly v letech 1969-1970 a 1989-1990. Celková nynější výška i s kříži je 50 m. V průčelí stojí ve výklencích 8 soch světců: sv. Josef, sv. Václav, sv. Florián, sv. Jan Sarkander, sv. Jan Nepomucký, sv. Cyril, sv. Metoděj, sv. František z Assisi. Čtyři z nich pocházejí z let 1690-1692, další jsou dílem sochaře Josefa Hlobila z roku 1914. Další socha je Panny Marie Neposkvrněné, kterou nalezneme ve výklenku ve

štitu nad sochami (Šírek, 2009). Nad jižním vchodem do kostela jsou umístěny sluneční hodiny s latinsko - českým nápisem „HORAS INDICET GUIGUE FAUSTAS - UKAZUJEŠ KAŽDÉMU HODINY ŠTASTNÉ“ (Šírek, 2009, s. 26).

Je to největší a nejkrásnější zdejší památka, která stojí za povšimnutí.

Z dalších památek stojí za zmínku Mariánský sloup, nacházející se ve středu náměstí, který je z roku 1705. Římskokatolická fara z roku 1059, nyní je v jejím interiéru rokokový sál. Hřbitovní kaple Panny Marie Bolestné z roku 1832 s dvěma zvony, jménem Svatý Josef a Panna Maria. Kaple svaté Anny z roku 1700 a výškou 5 metrů. A mnoho dalších soch, sousoší, kamenných křížů i Božích muk (Šírek, 2009).

3.3 Finanční analýza

Finanční analýzou ukazujeme výši celkových příjmů a výdajů za rok 2010. Údaje v tabulkách č. 1, 2 a 3, ukazují míry daňových, nedaňových, kapitálových příjmů a přijatých transferů. Dále zaznamenáváme hlavní rozdíly mezi schváleným rozpočtem a skutečným stavem. Včetně schválených rozpočtových opatření, která jsou schvalována zastupitelstvem obce Kojetín (Město Kojetín, 2011).

PŘÍJMY

Třída	Druh Příjmů	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Rozpočtová opatření	Skutečnost
Třída 1	Daňové příjmy	53 044 320,00	53 148 750,00	104 430,00	55 833 672,52
Třída 2	Nedaňové příjmy	14 697 580,00	21 357 500,00	6 659 920,00	20 216 931,07
Třída 3	Kap. příjmy	3 530 000,00	3 850 000,00	320 000,00	3 325 283,00
Třída 4	Přijaté transfery	21 013 500,00	29 155 510,00	8 142 010,00	29 152 032,65
Celkem	Příjmy	92 285 400,00	107 511 760,00	15 226 360,00	108 527 919,24

Tabulka č. 1: Plnění rozpočtu za rok 2010 – rekapitulace příjmů v Kč, zdroj: Závěrečný účet 2011 – Kojetín.

VÝDAJE

Třída	Druh výdajů	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Rozpočtová opatření	Skutečnost
Třída 5	Běžné výdaje	77 547 600,00	91 607 730,00	14 060 130,00	85 033 477,99
Třída 6	Kap. výdaje	9 419 000,00	12 423 190,00	3 004 190,00	9 625 249,38
Celkem	Výdaje	86 966 600,00	104 030 920,00	17 064 320,00	94 658 727,37

Tabulka č. 2: Plnění rozpočtu za rok 2010 - rekapitulace výdajů v Kč, zdroj: Závěrečný účet 2011 – Kojetín.

SALDO

Saldo	Příjmy-Výdaje	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Rozpočtová opatření	Skutečnost
Saldo	Příjmy-Výdaje	5 318 800,00	3 480 840,00	-1 837 960,00	13 869 191,87

Tabulka č. 3: Saldo za rok 2010 v Kč, zdroj: Závěrečný účet 2011 – Kojetín.

Obec Kojetín díky vyšší míře příjmů nad výdaji neměla schodkový rozpočet. Celkový výsledek příjmů a výdajů vykazuje 13 869 191,87 Kč. Rozpočtová opatření, udávající změny v úpravách závazných ukazatelů u organizace, v rámci schváleného rozpočtu. Tyto rozpočtová opatření se dále opírají o zákon č. 128 o obcích a zákon č. 129, o krajích a jsou schvalovány v zastupitelstvu (Město Kojetín, 2011).

Pro analýzu celkového výsledku hospodaření roku 2010, využijeme údaje o podílu pohledávek na rozpočtu, který byl 4,36%. Krátkodobé pohledávky byly 3 851,56 tis. Kč a dlouhodobé pohledávky 877,34 tis. Kč, do nichž řadíme i pohledávky splatné pro rok 2011. Množství pohledávek bylo 4 728,90 tis. Kč. Rozpočtové příjmy po konsolidaci byly ve výši 108 527,92 tis. Kč a celkový podíl pohledávek byl tedy $4\,728,90/108\,527,92 = 0,04357$.

Podíl závazků na rozpočtu města byl 9,06%. Krátkodobé závazky byly 6 786,44 tis. Kč a dlouhodobé závazky 3 046,42 tis. Kč, splatné v roce 2011. Celková výše závazků za rok 2010 uvádí 9 832,86 tis. Kč. Dále lze vypočítat podíl závazků na rozpočtu města, který byl $9\,832,86/108\,527,92 = 0,09060$ (Město Kojetín, Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření za období 01. 01. 2010 až 31. 12. 2010).

Pro analýzu hospodaření obce Kojetín za rok 2010 počítáme včetně výše příjmů „108 527 919,24“ a celkové výše výdajů „94 658 727,37“ také rozbor financování. Díky přehledu příjmů a výdajů, vidíme, že se obec svým hospodařením nedostala do záporných čísel.

Financování obce Kojetín za rok 2010 můžeme zobrazit následující tabulkou, kde vidíme, že pouze položka dlouhodobých přijatých půjček, včetně jejich splátky, je v souladu se schváleným rozpočtem. Zatím co podstatný rozdíl je u uhrazených splátek krátkodobých půjček. Tyto záporná čísla vykazují nutnost budoucí platby (Město Kojetín, 2011).

Financování - Popis	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Rozpočtová opatření	Skutečnost
Krátkodobé přijaté, půjčené pro-	0,00	1 091 100,00	1 091 100,00	5 969 091,60
Uhrazené splátky krátkod. půj.	-3 120 000,00	-3 120 000,00	0,00	-14 079 352,69
Změna stavu krátkod. bank. účtů	658 800,00	655 660,00	-3 140,00	-2 203 927,19
Dlouhodobé přijaté půjčky	0,00	750 000,00	750 000,00	750 000,00
Uhrazené splátky dlouhod. půj.	-2 857 600,00	-2 857 600,00	0,00	-2 848 096,59
Operace, které nejsou Příj/Výd	0,00	0,00	0,00	-1 456 907,00

Celkem	-5 318 800,00	-3 480 840,00	1 837 960,00	-13 869 191,87
---------------	----------------------	----------------------	---------------------	-----------------------

Tabulka č. 4: Sestava financování obce Kojetína za rok 2010, zdroj: Závěrečný účet 2011 – Kojetín.

Specifické ukazatele za rok 2010 stanovíme prostřednictvím výpočtů podílu daných hodnot. Námi vybrané ukazatele jsou celková zadluženost, kdy počítáme podíl pasiv na celkových cizích zdrojích, dále pak počítáme ukazatel míry zadluženosti, se stanovením podílu vlastního kapitálu, krytým cizími zdroji a ukazatel krytí dlouhodobého majetku vlastním kapitálem. Následující výpočty stanovují míru ukazatelů a jsou udávány v procentech.

- **Celková zadluženost CZ/P** - $49\,239,00/720\,007,00 = 0,06838 = \mathbf{6,84\%}$
Cizí zdroje: 49 239,00 Pasiva: 720 007,00
- **Míra zadluženosti CZ/VK** - $49\,239,00/670\,768,00 = 0,0734 = \mathbf{7,34\%}$
Cizí zdroje: 49 239,00 Vlastní kapitál: 670 768,00
- **Vlastní kapitál/Dlouhodobý majetek** - $670\,768,00/715\,153,00 = 0,9379 = \mathbf{93,79\%}$
Vlastní kapitál: 670 768,00 Dlouhodobý majetek: 715 153,00

Pro srovnání s minulými roky 2009 až 2007 máme následující data o příjmech a výdajích, díky nimž můžeme přesně určit hospodaření obce v těchto letech.

Celkové příjmy 2009 byly navýšeny o 23 514,28 Kč a výdaje o 25 530,46 Kč.

Rozdíl byl **-6 291,42 Kč**. Město Kojetín se poprvé v těchto letech dostává do schodkového rozpočtu, který však není nikterak závažný.

Třída	Druh Příjmů	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutečnost
Třída 1	Daňové příjmy	58 718,36	54 091,44	54 695,87
Třída 2	Nedaňové příjmy	12 643,90	14 146,59	14 730,94
Třída 3	Kap. příjmy	2 300,00	1 847,64	1 582,06
Třída 4	Přijaté transfery	13 448,41	41 329,78	39 616,08
Celkem	Příjmy 2009	87 1140,67	111 415,45	110 624,95

Tabulka č. 5: Příjmy 2009, zdroj: Město Kojetín – rozvaha 2009

Třída	Druh výdajů	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutečnost
Třída 5	Běžné výdaje	72 832,61	80 818,83	77 882,53
Třída 6	Kap. výdaje	18 553,30	39 443,36	39 033,84
Celkem	Výdaje 2009	91 385,91	120 262,19	116 916,37

Tabulka č. 6: Výdaje 2009, zdroj: Město Kojetín – rozvaha 2009

Rozdíl mezi příjmy a výdaji v roce 2008 byl 5 168 Kč. Procentuální výdaje činily 97%. Město mělo přebytkový rozpočet. Plnění upraveného rozpočtu u příjmů bylo na 101%.

Třída	Druh Příjmů	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutečnost
Třída 1	Daňové příjmy	58 014,67	61 026,69	62 780,88
Třída 2	Nedaňové příjmy	12 288,47	13 105,77	13 169,00
Třída 3	Kap. příjmy	3 704,00	5 512,50	4 863,14
Třída 4	Přijaté transfery	16 280,18	14 334,08	13 994,80
Celkem	Příjmy 2008	90 287,32	93 979,04	94 807,82

Tabulka č. 7: Příjmy 2008, zdroj: Město Kojetín – rozvaha 2008

Třída	Druh výdajů	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutečnost
Třída 5	Běžné výdaje	71 862,85	75 188,14	72 710,89
Třída 6	Kap. výdaje	15 363,85	17 371,68	16 928,34
Celkem	Výdaje 2008	87 226,70	92 559,82	89 639,23

Tabulka č. 8: Výdaje 2008, zdroj: Město Kojetín – rozvaha 2008

Celkové příjmy 2007 byly zvýšeny o 22 807,2 Kč a byl tím vytvořen peněžní prostor pro přebytek použitelný na další možné využití. Procentuální podíl výdajů byl 98%. Rozdíl mezi příjmy a výdaji byl 2 533,08 Kč.

Třída	Druh Příjmů	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutečnost
Třída 1	Daňové příjmy	51 299,43	55 269,23	57 473,43
Třída 2	Nedaňové příjmy	13 923,16	14 964,99	14 837,23
Třída 3	Kap. příjmy	5 000,00	5 672,61	5 727,36
Třída 4	Přijaté transfery	28 235,95	43 164,45	43 227,72
Celkem	Příjmy 2007	98 458,54	119 071,28	121 265,74

Tabulka č. 9: Příjmy 2007, zdroj: Město Kojetín – rozvaha 2007

Třída	Druh výdajů	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutečnost
Třída 5	Běžné výdaje	84 874,81	79 525,57	77 355,02
Třída 6	Kap. výdaje	39 576,22	41 698,02	41 377,64
Celkem	Výdaje 2007	124 451,03	121 223,59	118 732,66

Tabulka č. 10: Výdaje 2007, zdroj: Město Kojetín – rozvaha 2007

Porovnáním všech roků 2007 až 2010 zjišťujeme, že město Kojetín hospodaří se svými příjmy dobře. Pouze v roce 2009 nemělo město přebytkový rozpočet. Nevelké rozdíly v navýšení příjmů nad výdaji, poukazují na celkovou stabilitu. Možnosti rozvoje však závisí na dostatečných finančních možnostech, které zde nejsou tak viditelné.

4 SWOT ANALÝZA

Silné stránky

- Dopravní dostupnost s přístupem k okolním regionům.
- Nájezdy na dálnici D1: směr Bojkovice, Vyškov, Kroměříž.
- Napojení na velké železniční uzly: Hulín, Přerov, Brno s mezinárodní návazností.
- Dostatečné propojení autobusové sítě s propojením obvodních obcí.
- Dostupná síť cyklotras, vhodná pro místní rekreační aktivity na kolech. Propojení ve směrech dalších kulturních památek v okolí.
- Rozsáhlé kulturně historické bohatství s udržováním folklórních tradic.
- Výskyt vzácných živočichů.
- Kvalitní zemědělská půda.
- Základní umělecká škola, Gymnázium Kojetín.
- Čtyři domovy s pečovatelskou službou a zařízení pro zdravotně postižené lidi.

Slabé stránky

- Nízká úroveň inovační aktivity a aktivity v podnikání.
- Malé propojení místní zemědělské produkce se zpracovatelským průmyslem.
- Plně nevyužité produkční možnosti zemědělské půdy.
- Slabé zastoupení průmyslu.
- Vysoká nezaměstnanost a malá nabídka nových pracovních míst.
- Podnikatelské subjekty bez zastoupení velké firmy, která by mohla zaměstnat větší množství lidí. Malý výskyt středních firem.
- Nízká konkurenceschopnost v oblasti ekonomiky. Malý ekonomický růst.
- Nízký přebytkový rozpočet obce.
- Kulturní zajímavosti území bez dostatečné koncentrace ve společných nabídkách turistických programů a tras.

- Nedostatečná infrastruktura cestovního ruchu s malou nabídkou rekreace a propagace zdejších památek mimo území Kojetína.

Příležitosti

- Vybudování kvalitní turistické infrastruktury, s návazností na kulturní památky a místa lákající turisty.
- Zachování kulturního a přírodního dědictví.
- Vytvoření zázemí pro obyvatele vesnic ve spojitosti s dalším rozvojem služeb a podnikatelské sféry v cestovním ruchu s možnostmi přilákání nových investorů.
- Vybudování kvalitního marketingu cestovního ruchu.
- Rozšíření sportovní a rekreační vybavenosti.
- Využití zdejšího přírodního potenciálu a rozvoj různých forem zemědělství.
- Rozvoj lidských zdrojů v oblasti vzdělávání.
- Rozvoj kulturních aktivit. Stálá podpora volnočasových aktivit, se zaměřením na mládež.
- Zlepšení životního prostředí se zaměřením na ekologii. Udržování kvality vod a půd.
- Kvalitní využití současné informační sítě při zviditelnění Kojetína.

Hrozby

- Nedostatečná údržba silniční struktury.
- Vysoká míra nezaměstnanosti, stálé problémy s pokrytím pracovních míst.
- Malý ekonomický rozvoj, kdy nabídka neodpovídá poptávce.
- Nedostatečné využití možné rekvalifikace nezaměstnaných občanů.
- Zhoršující se porodnost s úbytkem obyvatelstva. Postupné stárnutí obyvatelstva.
- Nedostatek nových projektů zaměřených na rozvoj.

5 MOŽNOSTI ROZVOJE

Obsah návrhů možností rozvoje, zařazených do strategických cílů:

- Strategický cíl 1: Posílení cestovního ruchu
- Strategický cíl 2: Zkvalitnění informačního systému
- Strategický cíl 3: Vytvoření nových projektů
- Strategický cíl 4: Podpora rozvoje průmyslu
- Strategický cíl 5: Využití operačních programů
- Strategický cíl 6: Použití metody Brownfields
- Strategický cíl 7: Pracovní příležitosti v okolí
- Strategický cíl 8: Rozvoj města
- Strategický cíl 9: Nutnost odstraňování kriminality
- Strategický cíl 10: Odstranění sociálních bariér

Strategický cíl 1: Posílení cestovního ruchu

Možnosti rozvoje jsou úměrné finančnímu a podnikatelskému potenciálu. V městě Kojetín lze nalézt základ dalšího rozvoje v několika sférách. Je nutno pozastavit se nad mnoha možnostmi v oblasti cestovního ruchu. Základem je dobrý marketing této oblasti.

- Venkovská turistika
- Cyklistika
- Kulturní památky
- Využití folklóru pro přilákání turistů

Strategický cíl 2: Zkvalitnění informačního systému

Provázanost informačního systému v celé České republice je uskutečněn díky informačním centrům, které nalezneme i zde. Bohužel to nestačí. Je nutné zapojit mnoho dalších aspektů a dát do povědomí toto město i občanům mimo region, kteří ho začnou vyhledávat.

- Využití webových stránek, letáků, plakátů
- Uspořádání velké akce, zaměřené na kulturu s dobrou reklamou

Strategický cíl 3: Vytvoření nových projektů

Dalšími rozvojovými aktivitami by mohli být noví podnikatelé. Přilákání těchto osob či subjektů je stále velkým oříškem. Dobrý podnikatelský záměr, musí být správně načasován, musí mít vytvořen harmonogram, zabezpečené financování. U projektu nesmíme zapomenout na kvalitní reklamu, získání politické podpory. Investor potřebuje zázemí, možnost ekonomického růstu, kvalifikovaný lidský kapitál.

- Získání nových investorů
- Vzájemná spolupráce soukromého a veřejného sektoru

Strategický cíl 4: Podpora rozvoje průmyslu

To že zde není zcela zastoupen průmysl, umožňuje vytvořit prostor pro doplnění vzniklé mezery. V oblasti zemědělství zde působí jen malí podnikatelé a jedno zemědělské družstvo. Oblast potřebuje nové druhy průmyslových oblastí, které zde nemají zastoupení a zvýšily by současné HDP regionu.

Strategický cíl 5: Využití operačních programů

Další rozvoj je zakotven v nových projektech. Pokud je projekt vytvořen ve spolupráci s veřejným sektorem, pak je nutné dodržet strukturu již zmíněných operačních programů, které jsou tvořeny s cílem podpory konkurenceschopnosti regionů. Těchto sedm regionálních operačních programů má zaměření na celou Českou republiku, kromě města Prahy. Jejich využití v regionu Kojetín by urychlilo rozvoj, mohlo přilákat nové investory. Je nutné vytvořit dobrý projekt v těchto oblastech.

- Jeden z posledních schválených projektů z regionálního operačního programu Střední Morava, byla rekonstrukce silnice k vlakovému a autobusovému nádraží v ulicích Čs. Legií, ulici Dudíkova a Hanusíkova. Opravená komunikace zvýšila bezpečnost v přístupu k mateřské a základní škole v Kojetíně. Kojetín tímto projektem získal dotaci 19 milionů korun a přes 3 miliony si město uhradilo z vlastních financí (ROP Střední Morava, 2012).

Strategický cíl 6: Použití metody Brownfields

Jedním z moderních způsobů je využití metodu brownfields. Metoda souvisí s využitím volných prostranství, nevyužitých objektů, nemovitostí, nebo pozemků. Brownfields se zaměřuje na opuštěné objekty a snaží se takto o novou obnovu takových to ploch.

- Zastoupení nevyužitých ploch v Kojetíně není velké. Pokud se zaměříme na potenciální nabídku, zjistíme jeden zveřejněný volně dostupný objekt na větší podnikání. Tento komerční pozemek č. 91541 je v nabídce o velikosti 17 880 m². Objekt je v průmyslové části města. Jeho součástí jsou 2 haly se zpevněnými plochami a je zpřístupněn obecní asfaltovou cestou. Tento objekt je vhodný pro další podnikání (RS Zvonek Kroměříž, 2012).

Obrázek č. 1: Komerční pozemek č. 91541, zdroj: RS Zvonek Kroměříž, 2012

Strategický cíl 7: Pracovní příležitosti v okolí

Velkou příležitostí je také rozvoj blízké průmyslové zóny ve městě Holešov. Pokud by tento projekt získal dobrého investora, mohl by zajistit mnoho pracovních míst pro celé okolí včetně obyvatel Kojetína. Tímto způsobem by narostl i finanční příjem zdejších obyvatel. Zvedl by se celkový ekonomický růst, společně s vyššími spotřebními možnostmi.

Strategický cíl 8: Rozvoj města

Celkový rozvoj města zpřístupňuje cestu nejen pro nové obyvatele. Láká mladé lidi, aby zde zůstávali a mohli takto omladit populaci. V dnešní společnosti jsou široké možnosti získávání vzdělání i zahraničních zkušeností. Pokud však lidé vyrůstají v pěkném prostředí, mají tendenci vracet se zpět do rodného regionu a tímto způsobem podpořit rozvoj.

- Zkvalitňování komunikací
- Vytváření nových projektů pro rodiny s dětmi
- Vytváření kvalitních podmínek pro bydlení

Strategický cíl 9: Nutnost odstraňování kriminality

Je také nutné řešit problémy se vzrůstající kriminalitou ve městě. Čímž by byla odstraněna negativní image města. Lze vyvodit spojitost vysoké nezaměstnanosti s kriminalitou.

- Školení mládeže o možných nebezpečích a následcích
- Odstraňování příčin kriminality

Strategický cíl 10: Odstranění sociálních bariér

Dalším problémem, který je řešen, je soužití obyvatel s romskou menšinou, které již probíhá několik let. Tento region má silné zastoupení této menšiny. Postupná adaptace romských obyvatel je základem. „Strategie řešení sociální inkluze vyloučených romských komunit ve městě Kojetíně na období 2010 až 2012“, byla již vytvořena. Je důležité, aby tento projekt byl úspěšný. Byly odstraněny sociální bariéry, které brání rozvoji.

- Udržování kvalitních sociálních služeb
- Odstraňování sociálních disparit
- Začleňování romských obyvatel

6 KATALOG PROJEKTŮ

Projekt č. 1

- **Název projektu:**

Vzhůru za kulturou s průvodcem

- **Předkladatel:**

Město Kojetín

- **Cíl projektu a jeho cílová skupina:**

Cíl: Poskytnutí rekreace, zaměření na rozvoj venkovské turistiky

Cílová skupina: Obyvatelé města Kojetína, všechny věkové kategorie, turisté

- **Popis projektu:**

Tento projekt je zaměřen na rozvoj venkovské turistiky. Díky vytvoření výletních tras navazující na kulturní památky v okolí Kojetína, poskytne celodenní výlety s průvodcem, který podrobně vysvětlí historii území. Tento projekt bude zaměřen na využití cyklostezek, možnost rozvoje venkovské turistiky. Dále se zaměřuje na poznávací přínos nejen místních občanům. Umožněním možné mikrobusové dopravy bude zpřístupněn i pro starší občany a rodiny s malými dětmi. Hlavní směry výletů budou: Zámek Tovačov, zámek Chropyně, zámek Plumlov a další kulturní památky v mikroregionu Střední Haná. Stanovení tras, po stopách historie.

- **Financování: Předpoklad vlastního výtěžku na budoucí provoz**

Základní kapitál pro provoz – Město Kojetín	1 mil. Kč
Pronájem prostor (sezóna)	Dle smlouvy - pronájem
Platba Průvodce (sezóna)	Dle smlouvy
Administrativa (sezóna)	Dle smlouvy
Mikrobus	Možnost pronájmu (Nový 1 mil. Kč)

- **Harmonogram realizace:**

Zahájení realizace: 06/2012

Dokončení projektu: 01/2013

Projekt č. 2

- **Název projektu:**

Zábavní hala pro volnočasové aktivity

- **Předkladatel:**

Dům dětí a mládeže Kojetín, Svatopluka Čecha 586

- **Cíl projektu a jeho cílová skupina:**

Cíl: Zajištění prostoru pro relaxaci, volnočasové aktivity rodin s dětmi

Cílová skupina: Rodiny s dětmi, mládež

- **Popis projektu:**

Nově vystavěná zábavní hala bude sloužit k rodinné relaxaci, včetně částečného hlídání dětí, dle provozního řádu. Relaxační centrum bude poskytovat skákací hrady, trampolínu, průlezkky a klouzačky. Dále zde bude zprovozněno posezení pro dospělé a zákoutí pro nejmenší. Celkový projekt má sloužit pro zkvalitnění služeb obyvatelstvu.

- **Financování: Předpoklad vlastního výdělku na budoucí provoz**

Zábavní hala – DDM Kojetín	1 250 000 Kč
Vybavení	500 000 Kč
Personál, počáteční provoz	249 000 Kč

Spolufinancování: Soukromý subjekt, nový investor

Realizace: Veřejnou zakázkou malého rozsahu, do 2 mil. Kč

- **Harmonogram realizace:**

Zahájení realizace: 08/2012

Dokončení projektu: 03/2013

Projekt č. 3

- **Název projektu:**

Jízdárna

- **Předkladatel:**

Město Kojetín

- **Cíl projektu a jeho cílová skupina:**

Cíl: Rozvoj venkovské turistiky

Cílová skupina: Obyvatelé města Kojetína, turisté

- **Popis projektu:**

Jízdárna je dílčím cílem projektu „Vzhůru za kulturou s průvodcem“. Tento projekt se zaměřuje na vybudování jízdárny, pro celodenní výlety na koních zdejšími polními cestami. Provozování výletů po okolí v koňském sedle je další možností k turistice po kulturních památkách. Celkový projekt má podpořit snahu o udržování a zkvalitňování životního prostředí, které je hlavní součástí turistiky.

- **Financování:**

Jízdárna	2 mil. Kč
Vybavení	500 000 Kč
Koně	200 000 Kč
Personál, počáteční provoz	300 000 Kč

Spolufinancování se soukromými subjekty.

- **Harmonogram realizace:**

Zahájení realizace: 06/2013

Dokončení projektu: 07/2014

ZÁVĚR

Ve své práci jsem analyzovala data spojená s vybraným územím, a to obce Kojetín. Pro zjištění aktuálního stavu regionu jsem použila socioekonomickou analýzu, jejíž výsledky mi dále sloužily k sestavení SWOT analýzy. Díky těmto datům, můžeme vidět obec Kojetín v základním měřítku. Její územní polohou je oblast jihovýchodní části Hornomoravského úvalu. Historie i kultura má zde silné zastoupení. Oblast lidských zdrojů průměrně pokrývá poptávku. Hlavním subjektem zastupujícím vzdělávání je Gymnázium Kojetín. Ovšem oblast cestovního ruchu je oslabená. Společně s touto oblastí má Kojetín slabou ekonomickou základnu. Chybí zde aktivní prvky větších soukromých subjektů, které by pokryly zdejší nezaměstnanost, jejíž míra dosahuje téměř 17%.

Vyhodnocené informace dále třídím SWOT analýzou. Dostatečná infrastruktura i kulturní zázemí jsou stále dobrým podkladem pro další rozvoj. I tak se obec Kojetín musí soustředit na případné hrozby, jež se projevují podceněním slabých stránek, jako je malý rozvoj inovačních aktivit, pomalý ekonomický růst, nebo nevyužití všech možností pro rozvoj.

Hlavními kvalitami regionu, je snaha o udržování životního prostředí, které vytváří celkový kladný dojem a image města. Problémy ve společnosti, při soužití obyvatel s romskou menšinou, které musí být řešeny, také ukazují sílu potencialu lidí se snahou o zlepšení.

Nedílnou součástí mého celkového výstupu, je finanční analýza. Díky ní poznáváme míru hospodaření obce. Pro tuto analýzu jsem použila data od roku 2007 až po rok 2010. Krátkodobé pohledávky byly 3 851,56 tis. Kč a dlouhodobé pohledávky 877,34 tis. Kč, do nichž řadíme i pohledávky splatné pro rok 2011. Podíl závazků na rozpočtu města byl 9,06%. Dále jsem vypočítala celkovou zadluženost, jež činila za rok 2010 celkem 6,84%. V ostatních letech si také obec nevedla špatně. Pouze v roce 2009 mělo město schodkový rozpočet. Nevelké rozdíly v navýšení příjmů nad výdaji, poukazují na celkovou stabilitu.

Možnosti rozvoje vidíme hned v několika oblastech. Základem je rozvoj cestovního ruchu, venkovské turistiky s podkladem využití kulturních památek, lidových tradic a folklóru. S tímto rozvojem je spjata ekonomika. Je nutný rozvoj služeb, které by vytvořily provázanou ekonomickou síť. Sloužící nejenom pro občany tohoto regionu. Důležité je využívání nových metod, jako je brownfields, nebo získávání nových peněžních prostředků pomocí operačních programů a dalších dotací a grantů ze strukturálních fondů EU.

Závěrem mé práce se soustředuji na vybrané projekty, jež jsem zvolila jako návrh dalšího rozvoje této obce. Všechny projekty mají společný cíl, a to posílení rozvoje. Pokud se snažíme o celkové výsledky, pak je hlavní nezapomenout zahrnout, jak nejmenší i nejstarší.

Obec Kojetín má v současnosti zastavený vývoj. Je nutné uvědomit si podstatu ekonomie, která může rozhýbat veškerý kolos naší společnosti. Rozvoj tedy závisí také na nových možnostech, inovacích, nových investorech a samozřejmě i na budoucích finančních možnostech tohoto regionu.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

[1] HÁJEK, Oldřich, NOVOSÁK, Jiří. *Kohezní politika v širších souvislostech*. 1. vyd. Žilina: GEORG, 2010. ISBN 978-80-89401-19-2.

[2] ŘEZÁČ, František a kol. *Kojetín v proměnách času*. 1. vyd. Kojetín: Městské kulturní středisko, 2009. ISBN 978-80-254-4254-8.

[3] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Strategie regionálního rozvoje České republiky*. 2. vyd. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky, 2006. ISBN 80-239-7497-1.

[4] ŠÍREK, Jiří. *Svědkové minulosti na Střední Hané*. 1. vyd. Kojetín: Svazek obcí Mikroregionu Střední Haná, 2009. ISBN 978-80-254-4257-9.

[5] WOKOUN, René a kol. *Regionální rozvoj a jeho management v České republice*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2007. 244 s. ISBN 978-80-245-1301-0.

[6] WOKOUN, René a kol. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. 455 s. ISBN 978-80-7380-086-4.

Internetové zdroje:

[7] Abecedalékařů.cz [online]. [cit. 2012-03-28] Dostupné z: <<http://abecedalekaru.cz/mesto/kojetin/>>

[8] Kojetín-Tovačov [online]. [cit. 2012-03-27] Dostupné z: <<http://www.prototypy.cz/tovacovka/popistr.php>>

[9] Mapy.cz [online]. [cit. 2012-03-27] Dostupné z: <<http://www.mapy.cz/#t=s&x=17.333272&y=49.347487&z=12>>

[10] Město Kojetín [online]. [cit. 2011-12-12] Dostupné z: <http://www.kojetin.cz/docs/radnice/fo_zaverecny_ucet_2010.pdf>

[11] Město Kojetín [online]. [cit. 2012-03-27] Dostupné z: <http://www.kojetin.cz/cz/turistika_bus.php>

[12] Město Kojetín [online]. [cit. 2012-03-22] Dostupné z: <http://www.kojetin.cz/cz/turistika_vylet.php>

[13] Obchodní rejstřík.cz [online]. [cit. 2012-03-24] Dostupné z: <<http://obchodnirejstrik.cz/?sg=1&q=kojet%C3%ADn&q2=&si=&sc=&ss=&sf=-1&st=1&sa=1>>

[14] Portál na podporu rozvoje obcí ČR [online]. [cit. 2012-03-01] Dostupné z: <<http://www.rozvojobci.cz/news/tvorba-programu-rozvoje-obce1/>>

[15] RS Zvonek Kroměříž [online]. [cit. 2012-04-01] Dostupné z:

<[http://www.reality-zvonek.cz/prodej-](http://www.reality-zvonek.cz/prodej-nemovitosti/?kategorie=3&obec=Kojet%C3%ADn&okres=4&cena=&typ=50&radit=1)

[nemovitosti/?kategorie=3&obec=Kojet%C3%ADn&okres=4&cena=&typ=50&radit=1](http://www.reality-zvonek.cz/prodej-nemovitosti/?kategorie=3&obec=Kojet%C3%ADn&okres=4&cena=&typ=50&radit=1)>

[16] ROP Střední Morava [online]. [cit. 2012-04-01] Dostupné z:

<<http://www.rr-strednimorava.cz/verejnost-a-media/v-kojetine-novou-silnici-jako-prvni-vyzkousely-deti>>

[17] RIS [online]. [cit. 2012-03-25] Dostupné z:

<http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=514055#technicka_vybavenost>

[18] Silnice železnice [online]. [cit. 2012-03-27] Dostupné z:

<<http://www.silnice-zeleznice.cz/clanek/modernizace-trati-brno-prerov-s-parametry-vysokorychlostni-zeleznice/>>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

- ICLEI Mezinárodní rada pro iniciativy zaměřené na místní prostředí.
- IUCN Mezinárodní unie pro ochranu přírody a přírodních zdrojů.
- MMR Ministerstvo pro místní rozvoj.
- NSR Národní strategický referenční rámec.
- NRP Národní rozvojový plán.
- OP Operační program.
- ROP Regionální operační program.
- TUR Trvale udržitelný rozvoj.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1: Komerční pozemek č. 91541, zdroj: RS Zvonek Kroměříž, 2012

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1: Plnění rozpočtu za rok 2010 – rekapitulace příjmů v Kč,

zdroj: Závěrečný účet 2011 – Kojetín.

Tabulka č. 2: Plnění rozpočtu za rok 2010 - rekapitulace výdajů v Kč,

zdroj: Závěrečný účet 2011 – Kojetín.

Tabulka č. 3: Saldo za rok 2010 v Kč, zdroj: Závěrečný účet 2011 – Kojetín.

Tabulka č. 4: Sestava financování obce Kojetína za rok 2010,

zdroj: Závěrečný účet 2011 – Kojetín.

Tabulka č. 5: Příjmy 2009, zdroj: Město Kojetín – rozvaha 2009

Tabulka č. 6: Výdaje 2009, zdroj: Město Kojetín – rozvaha 2009

Tabulka č. 7: Příjmy 2008, zdroj: Město Kojetín – rozvaha 2008

Tabulka č. 8: Výdaje 2008, zdroj: Město Kojetín – rozvaha 2008

Tabulka č. 9: Příjmy 2007, zdroj: Město Kojetín – rozvaha 2007

Tabulka č. 10: Výdaje 2007, zdroj: Město Kojetín – rozvaha 2007

Tabulka č. 11: Počty rodin, zdroj: Řezáč, 2009

Tabulka č. 12: Počty obyvatel - 1839-1945, zdroj: Řezáč, 2009

Tabulka č. 13: Počty dětí 1953-1957, zdroj: Řezáč, 2009

Tabulka č. 14: Počty dětí 1993-2003, zdroj: Řezáč, 2009

Tabulka č. 15: Počty domů, zdroj: Řezáč, 2009

Tabulka č. 16: Počty domů 1679, zdroj: Řezáč, 2009

Tabulka č. 17: počty domů až 1930, zdroj: Řezáč, 2009

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I - Vývoj obyvatelstva podle roků

Příloha P II – Počty domů obce Kojetín, Popůvky a Kovalovice

PŘÍLOHA P I: VÝVOJ OBYVATELSTVA PODLE ROKŮ

Už v roce 1751 měl Kojetín 1817 obyvatel a z toho 442 dětí. Na celém Arcibiskupském panství, včetně Kojetína žilo 4427 obyvatel a z toho 3242 sedláků.

- V roce 1793 měl Kojetín 3039 obyvatel

Křesťanských rodin	124	obyvatel	534
Židovských rodin	85	obyvatel	375
Rodin na předměstí	486	obyvatel	2130

Tabulka č. 11: Počty rodin, zdroj: Řezáč, 2009

- Počátkem 19. století po odchodu Francouzů měl Kojetín 3092 obyvatel.

1839	obyvatel	3255
1880	obyvatel	4880
1890	obyvatel	5605
1900	obyvatel	6051
1910	obyvatel	6337
1921	obyvatel	6158
1930	obyvatel	6214
1944	obyvatel	6849
1945	obyvatel	7067
Konec r. 1945	obyvatel	6497

Tabulka č. 12: Počty obyvatel - 1839-1945, zdroj: Řezáč, 2009

- V roce 1946 se narodilo 86 dětí a ze statistických údajů víme, že k 01. 01. 1952 žilo ve městě 5748 obyvatel, z toho 8 Němců a 2 bezdomovci.

V roce 1953	narozeno	79 dětí
V roce 1957	narozeno	81 dětí

Tabulka č. 13: Počty dětí 1953-1957, zdroj: Řezáč, 2009

- V roce 1958 má město Kojetín 5600 obyvatel.
- V roce 1991 má Kojetín 6479 obyvatel. Narodilo se pouze 68 dětí. Tento počet nepřekoná úmrtnost. Tento klesající trend málo narozených dětí pokračoval i v dalších letech.

V roce 1993	narozeno	82 dětí
V roce 1994	narozeno	83 dětí
V roce 1995	narozeno	60 dětí
V roce 1996	narozeno	71 dětí
V roce 1997	narozeno	56 dětí
V roce 1998	narozeno	65 dětí
V roce 1999	narozeno	46 dětí
V roce 2000	narozeno	46 dětí
V roce 2003	narozeno	42 dětí

Tabulka č. 14: Počty dětí 1993-2003, zdroj: Řezáč, 2009

PŘÍLOHA P I: POČTY DOMŮ OBCE KOJETÍN, POPŮVKY A KOVÁLOVICE

Ucelený obraz o Kojetíně najdeme už v roce 1566 – 1567, kdy byl sepsán urbář panství. Město Kojetín bylo rozděleno na město (náměstí) a ulice.

- Celkový počet domů byl 309. Usedlých domů přímo na náměstí 49, ostatní domy byly zařazeny v ulicích:

ul. Židovská	52 domů
ul. Kroměřížská	65 domů
ul. Žebračka	15 domů
ul. Vyškovská	25 domů
ul. Šperloch	16 domů
ul. Tovačovská	28 domů
ul. Mlýnská	40 domů
ul. Žabokrk	19 domů

Tabulka č. 15: Počty domů, zdroj: Řezáč, 2009

- V roce 1667 bylo v Kojetíně 232 usedlých domů a z toho pustých 67.
- V roce 1679 byl podle lánových rejstříků stav domů:

usedlých	51 domů	Pustých gruntů	1
ul. Vyškovská	24 domů	Pustých gruntů	3
ul. Kroměřížská	64 domů	Pustých gruntů	8
ul. Šperloch	32 domů	Pustých gruntů	4
ul. Žebračka	15 domů	Pustých gruntů	1
ul. Mlýnská	41 domů	Pustých gruntů	24
ul. Židovská	42 domů	Pustých gruntů	15

Tabulka č. 16: Počty domů 1679, zdroj: Řezáč, 2009

- V roce 1751 měl Kojetín 1817 obyvatel, podle tereziánského katastru bylo v Kojetíně 48 domů měšťanských, 206 předměšťanských a 35 chalupnických.
- V roce 1793 to bylo 71 křesťanských domů, 43 židovských domů a v pouze křesťanském předměstí 332 domů.

- Vzhledem k silné židovské obci byla také samostatná židovská škola, která měla dvě třídy, nazvané „horní a dolní škola“.
- Počátek 19. století, po odchodu Francouzů:

1839	464 domů
1880	617 domů
1890	614 domů
1900	676 domů
1910	759 domů
1921	874 domů

Tabulka č. 17: počty domů až 1930, zdroj: Řezáč, 2009

- 1957 jsou ve Sladovní a Gardavské ulici postaveny nové činžovní domy.
- 1970 má Kojetín 990 rodinných domů, 65 zemědělských usedlostí, 76 bytových domů a 40 jiných budov. V souhrnu 1171 domů a 1978 bytů.
- V roce 1976 Podnik bytového hospodářství spravoval 357 bytů.
- 1977 se začaly stavět družstevní domy v Nové ulici, Kluzníkové a Dudíkové.
- V tomto roce začalo město budovat sídliště „Sever“.